KÓR-HÁZUNK

2008. november • V. évf. • 8. szám

JÓSA ANDRÁS OKTATÓ KÓRHÁZ FOLYÓIRATA

Szabó Tibor - 2008 Karácsony

Áldott Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet!

10 éve a tanúsított intézmények között

JÓSA ANDRÁS OKTATÓ KÓRHÁZ

NYÍREGYHÁZA

2008

JUBILEUMI MINŐSÉGÜGYI SZAKMAI NAP

Üdvözlet a szeretet ünnepén!

Már csak néhány nap, s ismét beköszönt karácsony ünnepe. A mindennapos rohanás életünkben erre az időre elhalványul, s minden családban kigyúlnak az ünnep és a szeretet fényei.

Meghitten, meghatódva gyertyát gyújtunk, s emelt szívvel fogadjuk Isten ajándékát, amiben minden ember ugyanúgy részesül. Ez az ajándék nem más, mint a szeretet. Éljünk bár magányosan, vagy szerető családi körben, egyformán feltölthetjük testünk templomát, lelkünket a békességet adó szeretettel!

Móra László Karácsony édes ünnepén című verssoraival kívánok áldott karácsonyt mindenkinek!

Legyen ma templom minden ember szíve,
Melyben a lélek szárnyat bontogat!
Karácsony édes ünnepén
Legyen imádság minden gondolat.
Szálljon szívünkbe áldott akarat,
Ez kösse egybe mind a kezeket.
Karácsony édes ünnepén
Te légy vendégünk:
Jóság, Szeretet!

Seszták Oszkár
a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke

Karácsonyi gondolatok

Amikor az ember meghallja a karácsony szót, a család, a barátság, a szeretet asszociálódik hozzá. Az egyes korokban és az egyes szituációkban lévő embereknek mindig más-mást jelentenek ezek a szavak.

Mi jellemző napjainkra?

A magyar társadalom válságban van, sokszor már-már az alapsejtjét, a családot is veszély fenyegeti, gondolok itt a sok válásra, vagy éppen a házassági kedv csökkenésére. Igaz, hogy a családi boldogság nem gazdagságfüggő, de a jelen korban a gazdasági válságon túl bizalmi válság is van (egymás iránt), de a legsúlyosabb a morális válság. Nagyon nehéz ilyen zord környezetben egyben tartani a családot, amelynek felbomlása a jövő vonatkozásában súlyos veszélyeket rejt magában.

Az emberek eltávolodtak egymástól, ha vannak is (hál' Istennek) barátságok, de a jellemző az, hogy mindenki a saját helyét keresi a polarizálódó társadalmunkban, ami elszigetelődéshez vezethet, valamint ellentétek kialakulásához.

A szeretet sokszor üres kategóriává válik, pedig ennél magasztosabb emberi érzés véleményem szerint nincs.

Mit lehet és kell tennünk, hogy megőrizzük emberi értékeinket és ünnepelhessünk szent karácsony szellemében?

Maradéktalanul fogadjuk el embertársainkat olyannak, amilyenek. Ehhez persze önmérsékletre és mérhetetlen jóindulatra van szükség. Elfogadni csak az tudja a másikat, akinek a lelkében is béke van.

Nem szabad, hogy környezetünk kihívásainak rabjává váljunk, feláldozva emberi kapcsolatainkat. Véleményem szerint csak azt az embert szeretik, aki maga is szeretettel fordul embertársaihoz.

Megtalálhatjuk örömünket a mindennapi munkában is. Nekünk - egészségügyi dolgozóknak - olyan munkát juttatott a sors, ahol szeretetünket kinyilváníthatjuk nap mint nap embertársaink irányába, túlemelkedve a mindennapi gondokon, ami szörnyen nehéz. Hinni kell önmagunkban, tudásunkban, mert akinek önbecsülése nincs, az mások megbecsülésére sem alkalmas.

Én azt kívánom minden kedves munkatársamnak, hogy minden területen szeretet vegye körül, sikerüljön megtalálnia a családi boldogságot, leljen igazi barátokra, és karácsony magasztos szelleme ne csak az ünnepi napokra korlátozódjon.

Dr. Pikó Károly
főigazgató

Megőrizni a munkahelyeket, javítani a szolgáltatások színvonalát

Mintegy 100-130 milliárd forinttal számolhat kevesebbel az egészségügy jövőre. A szektor jelenleg becsült összes adósságállománya országosan eléri a 60 milliárd forintot, mely az OEP jelenlegi finanszírozási gyakorlata miatt folyamatosan növekvő tendenciát mutat. A mára kialakult helyzet és a bizonytalan jövőkép új szerepet ró a fenntartókra. A válságmenedzselés időszaka következik - mondja **Seszták Oszkár,** a Szabolcs-Szatmár -Bereg Megyei Közgyűlés elnöke, akit mint a Jósa András Oktató Kórház fenntartóját kérdeztük, mire számíthat az intézmény 2009-ben:

– A fenntartó szemével mennyire látja súlyosnak a helyzetet?

– Engedje meg, hogy messziről kezdjem. Az, hogy idáig jutottunk egy meglehetősen furcsa folyamat eredménye. Az egészségügy erőltetett reformjai, átgondolatlan struktúra és finanszírozás váltása eredményeképpen állt elő mára az a helyzet, hogy országszerte hasonló problémákkal küzd minden intézményfenntartó. Az egészségügyi kapacitások szűkítése, a teljesítmény-volumenkorlát bevezetése állandósította a szakmai és gazdálkodási feszültségeket, ami olyan kényszerpályát szült, amely a finanszírozás egyensúlyának megbomlásához vezetett. Jelenleg azt látjuk, hogy hosszú távon ilyen körülmények között képtelenség fenntartani az intézményeket.

– Milyen mozgástere, lehetőségei vannak a megyei önkormányzatnak?

– Ahhoz, hogy úrrá tudjunk lenni ezen a helyzeten, új gondolkodásmód szükséges. A válságmenedzselés időszaka következik, újra kell értelmeznünk a működést, és meg kell találnunk azt az utat, amely egyszerre teremti meg a racionális működtetés feltételeit, és a munkahelyek megőrzésének lehetőségét. Mindemellett nem mondhatunk le az intézményi fejlesztésekről sem, hiszen a betegellátás színvonalának fejlesztése kiemelt fontosságú megyénkben. Sajnos ezen a területen is akadoznak a források, az uniós programok késésben vannak. Azzal is számolnunk kell, hogy a gazdasági válság miatt számunkra kedvezőtlenül rendeződnek át a központi források. Ezért szükséges, hogy mielőtt bármilyen irányú lépést teszünk, felmérjük a lehetőségeket, feltérképezzük erőforrásainkat, és azokon a területeken, ahol módunk van ésszerűsítésre, ott olyan intézkedéseket hozzunk, amely nem sérti prioritásainkat, a munkahelyek megvédését, és a szolgáltatások színvonalának emelését. Kiemelten fontosnak tartom leszögezni, hogy nem a másutt favorizált privatizációs megoldásban gondolkodunk, hiszen a megye egészségügyi intézményrendszere mindannyiunk munkájának gyümölcse, és közösségi tulajdonban is kell tartanunk.

Seszták Oszkár,
a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke

– Mennyire lesz nyílt a hatástanulmány eredménye, milyen szakmai egyeztetések következnek ezután?

– Minden szakmai fórumot igénybe fogunk venni, hogy az összes érintett kifejthesse véleményét, és azt beépíthessük majd az intézkedések közé. Az, hogy a megkezdett szakértői munka milyen ajánlásokat fogalmaz meg a jövő tekintetében, természetesen nem tudhatjuk, de az biztosan látszik, hogy a jelenlegi rendszer tarthatatlan, finanszírozhatatlan, és a határán van annak, hogy a betegek ellátása veszélybe kerüljön. Mindezt felelősen gondolkodva a megyéről és lakosairól egyszerűen nem engedhetjük meg. Én a megyei közgyűlés elnökeként arra kaptam felhatalmazást a közgyűléstől, hogy vizsgáljuk meg a lehetőségeket, ezt a reám bízott munkát szakértők bevonásával elvégezzük, ezután tesszük le a megoldási javaslatokat, és ezt követően egyeztetünk minden érintettel. A döntések csak ezek után születhetnek meg.

– Van már valami konkrétum?

– Ahol már most látszik valamifajta mozgástér, az az egyes gazdasági tevékenységek intézményi szintű együttműködésének megteremtése. Nem szeretnék a dolgok elébe menni. Várjuk meg, milyen javaslatokkal állnak elő a szakemberek, s csak ezután hozzuk meg a döntéseket felelősen, minden információ birtokában.

Új díjat alapított a kórház

A tudományos munka elismerésére új, Jósa András Díjat alapított az intézmény.

„Ne várj semmit a 21. századtól, mert éppen a 21. század várja el a maximumot" írta a Nobel-díjas Gabriel Marquez.

Ez az évszázad felgyorsult tempót diktál az élet minden területén nem lehet lassítani. Ez különösen érvényes az orvostudományra, melynek rohamos fejlődése a második évezred végén egyedülálló eredményeket hozott. A tudományos munkának óriási szerepe van a betegek életminőségének javításában, hiszen az orvostudomány művelése nem öncél, hanem az egészség megőrzésére, illetve visszaállítására, a károsodások csökkentésére irányuló tevékenység. A tudományos munka elismerésére új, az intézmény polihisztor névadójáról elnevezett Jósa András Díjat alapított a kórház.

A Tudományos Bizottság javaslatára a díjat elsőként dr. Szegedi János, az I. Belgyógyászati Osztály osztályvezető főorvosa vehette át, aki több mint 3 évtizedes munkája során maradandót alkotott az egészségügyben. 30 éve irányítja az I. Belgyógyászati Osztály munkáját. Tevékenysége során példaértékű fejlesztéseket valósított meg többek között az invazív kardiológiai eljárásokban, megszervezte a belgyógyászati angiológiai betegek járó- és fekvőbeteg szakellátását, nevéhez fűződik a veseelégtelenségben szenvedő betegek művesekezelésének, hasűri dialízisének elindítása a régióban. A DOTE után Magyarországon másodikként az I. Belgyógyászaton vezették be az invazív ritmusanalízist, a HIS –köteg EKG elvégzését, illetve indokolt esetben a pacemaker-kezelés elvégzését. Munkatársaival együttműködve Szegedi főorvos még a 80-as években kidolgozta a Hypertonia Regiszter, az Infarktus Regiszter, az Angiológiai Regiszter rendszerét. Az I. Belgyógyászat hazánkban elsők között szervezte meg a ma már népbetegségnek számító és Európában is súlyos egészségügyi problémát jelentő hypertoniás betegek ellátását. Tevékenységével hozzájárult ahhoz, hogy az európai Hypertonia Társaság akkreditálta a nyíregyházi centrumot és ebben az esztendőben a szakmai munka elismeréseként Hypertonia Kiválósági Központ címmel tüntette ki. Az eredményes tudományos munkához, az anyagi támogatás természetesen nem elegendő, szükség van jó ötletekre, elgondolásokra, tapasztalatra ahhoz, hogy az ember sikert érjen el. A kórházban a tárgyi feltételek a Térségi Diagnosztikai és Szűrőközpont átadásával már adottak a munkához, a további célok, melyek a hypertonia betegségek időbeni felismerését és korrekt kezelését, jelentik már megfogalmazódtak. A betegség megelőzésében és eredményes gyógyításában a további kutatások elengedhetetlenek. Vannak kiemelt kutatási területek az egészségügy szakterületei között. Most ilyen a génkutatás. A kórház Tudományos Bizottsága tervezi a Nyíregyházi Főiskolával való együttműködést, az oktatási intézményben ugyanis európai mércével mérve is kiemelkedő színvonalú genetikai laboratórium működik, és ezen a területen még kiaknázatlanok a lehetőségek. A Jósa András Oktató Kórház forrásaihoz mérten anyagilag és szakmailag is támogatja a tudományos kezdeményezéseket, hiszen a menedzsment elkötelezett a fejlődés, a gyógyító munka színvonalának emelése iránt. Az ünnepségen bemutatták a díj névadójáról készült filmet Linzenbold Attila szerkesztő-operatőr alkotását. Jósa András, egy nagy korszak talán kevéssé ismert nagy alakjai közé tartozik. A csodadoktorként híressé vált sebész Szabolcs Vármegye egészségügyének meghatározó alakja volt. Orvosi teendői mellett sok minden érdekelte, sok mindennel foglalkozott. Ő alapította 1868-ban a vármegye múzeumát. Kalandos, izgalmas életét kíséri végig az „Egy polihisztor a századfordulón" című, közel 30 perces film egészen a nemzetőrnek álló 14 esztendős suhanctól, a betyárkaland középkorú hősén át, a meglett, befutott orvosig, aki élete alkonyán a nyíregyházi hadikórházban gyógyította a betegeket. Jósa András 1918. szeptember 6-án távozott a földi világból. Nevét és emlékét városunkban a kórház, egy patinás múzeum, egy szép városrész, egy csendes utca és egy kút őrzi.

A polihisztor élete, embersége, orvosi hivatástudata ma is példaértékű lehet az egészségügyben dolgozók számára.

Jósa András Díj

A Jósa András Díjat 2008-ban a Tudományos Bizottság javaslata alapján a kórház főigazgatója alapította. Az új kitüntetés a korábbi Jósa András Pályázatot váltja fel.

A díj annak adományozható, aki a tudomány területén kiemelkedően magas színvonalú tudományos munkát végzett és/vagy a tudományszervezésben jelentős teljesítményt nyújtott, és a kórházzal jogviszonyban áll.

A díjjal okirat, Jósa András Emlékérem és pénzjutalom jár. A díjat a Tudományos Bizottság javaslata alapján a kórház főigazgatója adományozza.

A díjazottra javaslatot tehet bármely természetes személy, illetve jogi személy. A javaslatok benyújtásának határideje minden év április 30-a.

A díjat a kórház főigazgatója évente ünnepélyes körülmények között, tudományos ülés keretében adja át a kitüntetettnek.

A tudományos ülésen a Tudományos Bizottság elnöke ismerteti a kitüntetett szakmai pályafutását, majd a kitüntetett tudományos munkáját összegző előadást tart.

A kitüntetést a főigazgató a Tudományos Bizottsággal egyetértésben megvonhatja attól, aki arra érdemtelenné vált. A díj első odaítélésére 2008-ban került sor, és ezzel egyidejűleg a Jósa András Pályázat megszűnt.

JUBILEUMI MINŐSÉGÜGYI SZAKMAI NAP

10 évvel ezelőtt, **1998 novemberében** izgalmas és akkor még ritka esemény zajlott kórházunkban.

Az országban **harmadik** egészségügyi szolgáltató szervezetként intézetünkben történt a minőségirányítási (minőségbiztosítási) rendszer tanúsítása.

Nem volt könnyű és zökkenőmentes az eseményt megelőző időszak. A felkészülést sok-sok negatív érzelem, kétség, miért övezte. Ezek a kétkedő vélemények egy kicsit hátráltatták, visszahúzó erőként hatottak az építkező, jövőbe tekintő, optimista „kisebbségre" és az akkori menedzsmentre.

Szerencsére a jövőt képviselő „szellemiség" győzött. Ma már a kórház munkatársainak nagy része magáévá tette a minőség ügyét és szakmai munkájához nélkülözhetetlennek tartja azt. Számos esetben a szakmai szabályozók megjelentetését és alkalmazását csak a rendszerbe (irányítási rendszer) illesztés alapján képzelik el. Ez volt a cél, ez a helyes út.

A rendezvény napján visszaemlékeztünk és egyben, a jövőbe tekintettünk. Alapelvünk, hogy a múltból táplálkozunk, a jelenben tervezünk és építkezünk, a jövőben fejlesztünk, kibontakozunk.

Fentiek jegyében **2008. november 14**-én azt elemeztük, értékeltük és arra emlékeztünk, hogy az ügy érdekében megérte-e befektetni az erőfeszítéseket, a komoly minőségfejlesztő munkát. Állíthatjuk, hogy igen. A mindenkori vezetői és munkatársi elkötelezettségnek köszönhetően néhány intézeti és egyéni minőségi díjat mondhatunk magunkénak, amelyek a szakmai munka eredményességét is tükrözik. Ezek:

- 1998. **IIASA-SHIBA Díj** szervezeti kategóriában
- 2002. **Észak-alföldi Minőségi Díj**
- 2004. **IIASA-SHIBA Díj** egyéni kategóriában
- 2006. **Recogniseg for Excellence 4***
- 2007. **Év Kórháza 2007**
- 2007. **Nemzeti Minőségi Díj**

Az országos és nemzetközi szerepléseknek köszönhetően, kórházunk a minőség ügye melletti elkötelezettségét megismertette a társkórházakkal, a profitorientált termelői, szolgáltató szervezetekkel és a magyarországi szakmai és minőségügyi „gurukkal". Örömünkre szolgál, hogy ezen a rendezvényen, közülük sokan együtt ünnepeltek velünk. Néhány név a teljesség igénye nélkül: dr. Vojnik Mária (Egészségügyi Minisztérium), dr. Belicza Éva (Semmelweis Egyetem Egészségügyi Minőségmenedzser képző Központ), Sugár Karolina (Szövetség a Kiválóságért Közhasznú Egyesület), Rózsa András, Kormány Tamás (ISO 9000 Fórum), Sződi Sándor (Iparfejlesztési Közalapítvány Magyar Minőségfejlesztési Központ), Nagyné Tarr Judit, Kákonyi András (SGS Hungária Kft.), Bernáth Lajos, Katonai Zsolt (QUALIMED-IL Fejlesztő Iroda Kft.), Zala Megyei Kórház (benchmarking partner) munkatársai.

Vendégeink közül dr. Vojnik Mária államtitkár aszszony az irányítási rendszerek (MIR, KIR, MEBIR, MEES) tükrében méltatta a Jósa András Oktató Kórház szakmai tevékenységét. Rózsa András elnök úr az ISO 9000 Fórum és a kórház tízéves kapcsolatát mutatta be képekben. Dr. Csidei Irén, a Zala Megyei Kórház főigazgatója a két kórház benchmarking tevékenységét és együttműködését elemezte előadásában. A rendszerépítés kezdeti nehézségeit a kórház részéről Nagyné Tarr Judit (volt kórházi vezető auditor), a felkészítő részéről Katonai Zsolt ügyvezető mutatta be. A minőségfejlesztő munka további lépéseit, a pályázati lehetőségeket Bernáth Lajos vezérigazgató tárta a hallgatók elé.

A szakmai nap kiemelkedő eseménye az elismerések átadása volt. Oklevelet és herendi emléktárgyat kapott **15 munkatárs,** akik TQM csoportvezetőként kiemelkedő szakmai tevékenységet végeztek.

Díjazott munkatársaink és az elvégzett feladatok megnevezése:

Dr. Hock Csaba adjunktus: Kórlaprevíziós formanyomtatvány felülvizsgálata, módosítása.

Dr. Szabó Éva főorvos: Invazív beavatkozásokhoz szükséges beleegyező nyilatkozatok felülvizsgálata, módosítása.

Nagyné Hermányos Zsuzsanna osztályvezető ápoló: Főnővéri továbbképzések tematikájának összeállítása.

Nádasiné Ancsák Éva osztályvezető ápoló: Általános Ápolási Protokollok felülvizsgálata, új protokollok kidolgozása és beiktatása a rendszerbe.

Raskáné Petruska Gyöngyi osztályvezető ápoló: Műszakvezető ápolók tevékenységi szempontrendszerének kidolgozása.

Girán Ilona osztályvezető ápoló: Az ápolási dokumentáció tartalmának felülvizsgálata és módosítása, valamint az ápolási vizit szempontrendszerének módosítása.

Dr. Nagy Zsuzsanna osztályvezető főorvos: A diagnosztikai szolgáltatási rendszer átvizsgálása és módosítása, valamint a beszállítók (röntgen, laboratórium) értékelési szempontrendszerének kidolgozása.

Dr. Francz Monika osztályvezető főorvos: A teljesítmény-értékelés dokumentációs rendszerének elkészítése.

Dr. Fábiánné Jasku Erzsébet szakmacsoport vezető ápoló: Beszállítók (élelmezés, takarítás, mosoda) értékelési szempontrendszerének kidolgozása.

Turcsán Andrásné osztályvezető ápoló: Műtétes beteg komplex előkészítési szempontrendszerének kidolgozása.

Dr. Orosz Márta osztályvezető főorvos: Aktív részvétel a WHO programban.

Dr. Sáhy Árpád osztályvezető főorvos: A Krónikus Belgyógyászati és Geriátriai Osztályra történő betegáthelyezés folyamatának szabályozása.

Dr. Pájer János főorvos: Várólista szabályzat elkészítése és a betegfogadási rend kidolgozása.

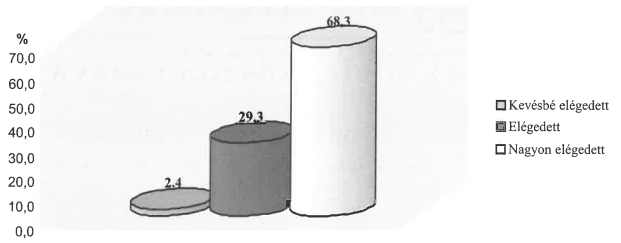
Dr. Zemanek Péter adjunktus: A felnőtt betegellátó osztályok elektronikus kórlapjának elkészítése.

Dr. Elek Emil szakorvos: A Huniko Kft. és a kórház közötti munkakapcsolat javítását szolgáló hibafeltárás és hibajavítás.

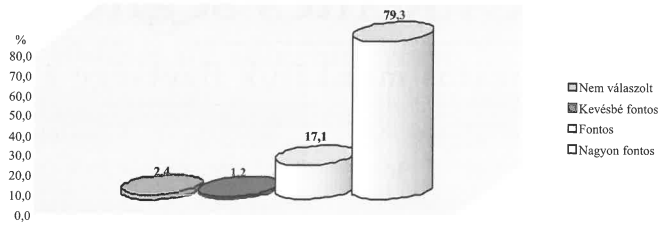
A kórház vezetése és munkatársai a Zala Megyei Kórháztól (velünk legrégebben együttműködő társkórház) és az ISO 9000 Fórum vezetőségétől kapott elismerő oklevelet és ajándéktárgyakat. Köszönjük szépen.

Rendezvényünkről széles körű információt gyűjtöttünk a vendégek körében kérdőív segítségével. Az eredményt az alábbi diagramokon mutatjuk be.

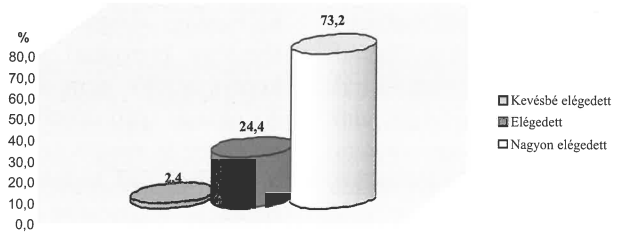
Mennyire elégedett az elökészítéssel?

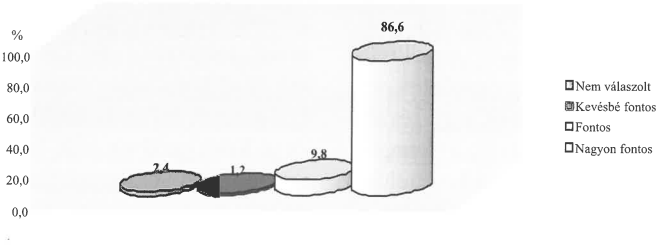
Mennyire tartja fontosnak az elökészítést?

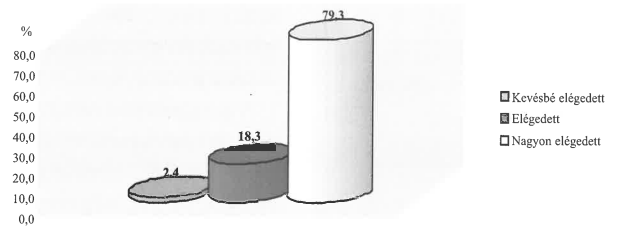
Mennyire elégedett a lebonyolítással?

Mennyire tartja fontosnak a lebonyolítást?

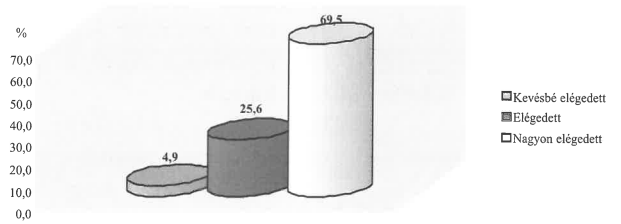
Mennyire elégedett az ellátással?

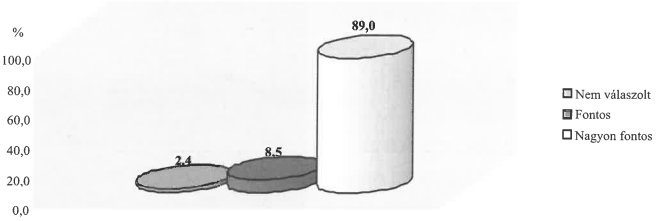
Mennyire tartja fontosnak az ellátást?

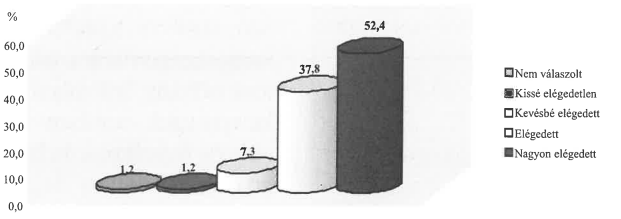
Mennyire elégedett a szakmai programmal?

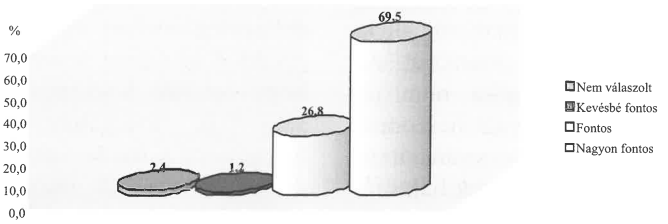
Mennyire tartja fontosnak a szakmai programot?

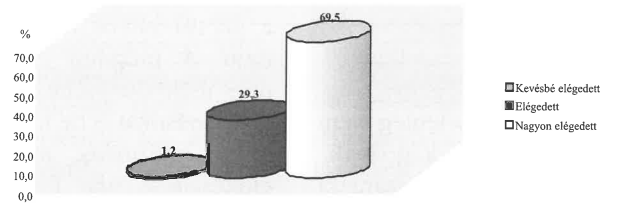
Mennyire elégedett a kapcsolatfejlesztés lehetőségével?

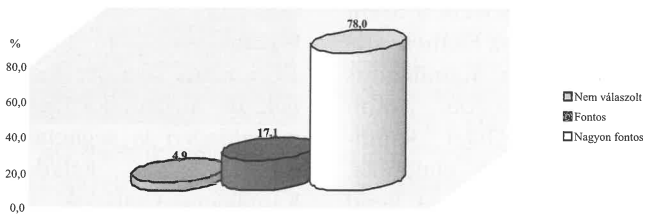
Mennyire tartja fontosnak a kapcsolatfejlesztés lehetőségét?

Mennyire elégedett az összbenyomással?

Mennyire tartja fontosnak az összbenyomást?

Bízunk abban, hogy törekvésünket nem csak a munkatársak, partnerek, barátok, hanem a betegeink és a hozzátartozóik is látják, érzik és értékelik. Elsődleges célunk ugyanis betegeink és a szolgáltatásainkat igénybe vevők szükségleteinek magas szintű kielégítése, elégedettségük fokozása.

Csikai Sándorné, minőségügyi osztályvezető

Önkéntes segítők a betegágyak mellett

Áldozatos munkájuk fizetsége a betegek hálás tekintete, köszönő szava

Önkéntesek segítik az ápolók munkáját a Jósa András Oktató Kórházban - jelentette be Jakabné Harcsa Erzsébet ápolási igazgató. Az intézményben megfelelő az ápolásban dolgozók száma, ugyanakkor rendkívül leterheltek. Az önkéntes segítők a feladatok egy részének átvállalásával, a betegek érdekeinek előtérbe helyezésével tehermentesítik a szakápolókat. Segédkeznek az öltöztetésben, az étkeztetésben, vizsgálatra kísérik a betegeket, meghallgatják gondjaikat, bajaikat, igyekeznek teljesíteni kéréseiket, bíztatják a betegeket, hogy mielőbb meggyógyuljanak, eljuttatják a célosztályokra a leleteket, beszereznek apróbb dolgokat, pótolva a hozzátartozókat. Gondoskodásukkal elviselhetőbbé teszik az ágyhozkötöttséget, fizikai és lelki támaszt nyújtanak a kórházban fekvő betegeknek, hiszen egy kis törődéssel sokat lehet javítani az elhagyatottság, a betegségből fakadó kiszolgáltatottság érzésén, de természetesen nem helyettesítik, nem váltják ki a szakápolók munkáját. Az önkéntes munka nem jár közvetlen anyagi haszonnal annak végzője számára, fizetségük a betegek hálás tekintete, köszönő szava.

A kórházi önkéntes segítő programba elsőként a Szent Kamill Életet az Életnek Alapítvány és a Kamilliánus Rend csatlakozott. Anton Gots nyíregyházi kamilliánus házfőnök elmondta, hogy a Kamilliánus Rend évek óta részt vesz a betegek ellátásában. A Kamilliánus Rend (Betegek Szolgálói) hivatása a betegek, szenvedők, fogyatékkal élők, mozgássérültek pasztorációja. A Kamilliánus Rend kolostora Nyíregyházán épült fel, melynek szomszédságában működik a Szent Kamill Leányai Szerzetesi Intézmény is. Ők főleg az idős és beteg embereket keresik fel otthonaikban és a kórházakban. A rend tagjai a hármas fogadalom a tisztaság, szegénység, engedelmesség mellett egy negyedik fogadalmat is tettek, hogy "életük kockáztatása árán is szolgálják a betegeket". A rendet -amely ma már a világ 30 országában tevékenykedik - Lellis-i Szent Kamil alapította, hogy a betegeket ápolják, fáradozzanak a haldoklókért. Hazánkban hivatalosan 1995. július 16-a óta dolgoznak, de Ausztriából már ezt megelőzően is segítették a rászorulókat. Feladatuk Kamilliánus Családok, azaz betegeket segítő, a lelkipásztorokkal együttműködő hívőkből álló csapatok létrehozása. A Kamilliánus Rendhez tartozó családok eddig is részt vettek a betegek lelki ápolásában, hiszen a kapcsolat a rend és az intézmény között már több évre nyúlik vissza. Korábban is részt vállaltak az ápolási feladatokban, de elsősorban a szeretet erejével nyújtottak lelki támaszt, varázsoltak egy kis derűt a fehér falak közé. Az alapítvány, a rend és a kórház ezt a jól működő kapcsolatot bővítette tovább a Jósa Önkéntes Segítő programban.

A kórházban az önkénteseket a Szent Kamill Életet az Életnek Alapítvány toborozza február 1-jéig. A jelentkezőket az intézmény oktatással készíti fel nemes feladatukra.

Azokat az önkénteseket várják, akik rendelkeznek ápolási, egészségügyi végzettséggel, de jelenleg nem a szakmájukban dolgoznak.

Az önkéntesek számára tevékenységük megkezdése előtt szervezett formában oktatást indít a kórház, annak érdekében, hogy megismerjék az intézmény felépítését, az ide vonatkozó munka-, tűz-, baleset-, adatvédelmi szabályokat, illetve munkavégzésük kompetenciáit, a házirendet, a betegjogokat. Az egészségügyi alkalmassági vizsgálat (az intézmény biztosítja) az önkéntes segítőt nem terheli). Az oktatás után döntik majd el, hogy ki melyik területre kerül, hol tud leginkább a betegek segítségére lenni. Többféle lehetőség áll a z önkéntesek rendelkezésére, hiszen a betegágy mellett szakképzett és szakképzetlen önkéntesek munkájára is szükség van.

A programban részt vehetnek természetesen azok is, akik nem rendelkeznek egészségügyi végzettséggel, hiszen a háttérszolgálati, információnyújtási, fizikai erőt igénylő feladatok ellátásában igen nagy segítséget jelenthetnek majd a rászorulóknak.

Magánemberként bárki önkéntes segítővé válhat, aki úgy érzi, hogy hosszú, vagy rövid távon szeretne bekapcsolódni a kórház életébe, értelmesen és értékesen tölteni szabadidejét, vagy egyszerűen csak eltölteni néhány órát olyan tevékenységgel, amiben magának és másoknak is hasznára válhat.

Elindult a toborzás, 2009. február 1-jéig várják az önkéntes segítők jelentkezését a 42/491-946-os telefonszámon. A program eredményes működtetéséhez pályázati forrásokat is be fog vonni az intézmény, melynek előkészítése már folyamatban van. Az önkéntes segítők munkáját szociális munkások koordinálják.

Új esély a Down-kóros gyermekeknek

Down-ambulancia kezdte meg működését az intézményben

"ha egyszer megismersz, örökre megszeretsz" rajtatok áll, hogy hagyjátok-e. Kinek többet ad a sors, kinek kevesebbet. Mi többet kaptunk. Többet egy kromoszómával, ezért vagyunk mások, de éppúgy emberek, mint bárki.

Nem értjük a ránk sajnálkozva vetett pillantásokat, hiszen nekünk a mi életünk a normális. A ti szemetekkel nézve valóban más lehet a világ. De éppúgy szép és jó, hiszen tele vagyunk szeretettel, kíváncsisággal, szívesen teremtünk kapcsolatot bárkivel. *Down Egyesület*

Minden hatszázadik baba a világon Down-szindrómával születik, megyénkben ez a szám 3-4 Down-baba évente. Amikor megérkezik a kis jövevény nem könnyű a szülőknek feldolgozniuk, hogy nem egészséges gyermekük. A Down-szindrómás gyermeket nevelő szülők támogatása érdekében hozták létre a Down Egyesületet, olyan édesanyák és édesapák, akik ugyancsak fogyatékkal élő gyermekről gondoskodnak, akik fontosnak tartották a tájékoztatást, tapasztalataik megosztását, továbbadását.

A Down-szindrómás gyermeket nevelő családok számára igen nagy segítség az a komplex egészségügyi gondozás, amelyet a Jósa András Oktató Kórház biztosít számukra. Hiszen szakmai segítséggel számos, a betegségből adódó problémán lehet segíteni. Sok esetben a kis beteg hallójáratában steril folyadék gyűlik össze, ez azt jelenti, hogy hallja a beszédet, de nem érti tökéletesen a szavakat, ezért nem tanul meg jól beszélni. Ez az oka többek között annak, hogy nem érthető a Down-szindrómások beszéde. Ez a folyadék a fülből egy egyszerű technikával eltávolítható, ami sokat segít a gyermek beszédén. A Down-szindróma nemcsak enyhe vagy súlyos értelmi fogyatékossággal párosul, hanem többnyire más betegségek is kísérik. Leggyakoribbak a szívrendellenességek, a pajzsmirigy-működési zavarok, emésztőrendszeri fejlődési rendellenesség, ortopédiai problémák, szem - és látási problémák, fül- és hallásproblémák, a vérképzőrendszer zavarai neurológiai és pszichiátriai zavarok, fertőzések, krónikus légúti megbetegedések, alvászavarok. A Down-szindrómás gyermekek különleges odafigyelést, speciális nevelést, oktatást és egészségügyi ellátást igényelnek, hiszen a kromoszómatöbblettel rendelkező gyermek bizonyos betegségekre hajlamosabb az átlagosnál. A betegségek egy része gyógyszerrel, más része valamilyen beavatkozással, leggyakrabban műtéttel kezelhető. A Down-kóros gyerekek megfelelő tanítással, terápiával, pedig jól fejleszthetők. A korai fejlesztés a szellemi képességek szempontjából is igen fontos, az orvosoknak, a szülőkkel együttműködve kell megtalálniuk azokat a területeket, ahol ezek a gyerekek jól teljesítenek és ezeket a készségeket kell fejleszteni. Az intézmény Gyermekosztályán működő ambulancián a gyermekek orvosi ellenőrzése mellett, a szülők mentális segítséget kaphatnak, hogy könnyebben feldolgozzák, hogy gyermekük nem egészséges. Az életvezetési tanácsok mellett fontos a sorstársakkal való találkozás is, hogy a szülők megoszthassák problémáikat másokkal, megmutatva, hogy lehet így élni, lehet örülni a gyermeknek, nincsenek egyedül.

A Down-szindróma időben történő felismerésével könnyebbé tehető a betegek és családtagjaik élete. Dr. Wolfgang Storm professzor a betegség gyakorisága alapján kidolgozott egy ún. vizsgálati protokollt, amely előírja, hogy milyen életkorban, milyen vizsgálatokat kell elvégezni, hogy a legtöbb betegséget időben orvosolni tudják. A Down-szindrómás gyermekek eredményes fejlesztése akkor lehetséges, ha a korai fejlesztéssel párhuzamosan, azzal szorosan együttműködve, előre meghatározott program szerint összeállított állandó orvosi ellátást biztosítanak számukra, a megfelelő környezet megteremtésével. Ezeket a vizsgálatokat lehet december 1-jétől a kórházban igénybe venni. A rendelések idején Down-dadát is alkalmaznak, aki a nem egészségügyi jellegű kérdésekre segít választ adni.

A Down Egyesület és a kórház együttműködésének eredményeként december 1-jén elindult a régióban egyedülálló Down egészségügyi gondozás az intézményben. A megnyitó ünnepséget a Korzó Üzletházban kialakított Down-shopnál tartották, ahol Csabai Lászlóné polgármester, Vancsó Ágnes minőségügyi igazgató,

Seszták Oszkár a megyei Közgyűlés elnöke, a Móricz Zsigmond Színház Művészei, valamint az írott és az elektronikus média képviselői is beálltak a pult mögé, így először tőlük lehetett megvásárolni a Móricz Zsigmond színház művészeiről és az egyesület apróságairól készített karácsonyi képeslapokat és ajándéktárgyakat. A bevételt a Korai Fejlesztő Központ létrehozására fordítják.

Diabetes Világnap

November 14. - Nemzetközi Diabetes Világnap

A Nemzetközi Diabetes Világnapot 1991-ben tartották először, 2006-ban az ENSZ határozata alapján az ENSZ Hivatalos Világnapjai közé sorolták. A világnapnak figyelemfelhívó szerepe van.

Napjainkban a 2-es típusú cukorbetegség járványszerű terjedésével kell számolni. WHO becslések alapján 2030-ra közel 380 millió cukorbeteg lesz a világon. A cukorbetegek 90-95% 2-es típusú cukorbetegségben szenved, melynek kialakulásában jelentős szerepe van az elhízásnak, a mozgásszegény életmódnak. A cukorbetegek életminőségét nagymértékben befolyásolják a betegség következtében létrejövő szövődmények. A magas vércukorszint következtében microangiopathias elváltozások alakulnak ki, (ez érintheti a szemfenéki ereket, látászavart eredményez, a veseműködés károsodik, idegbántalom következtében "diabeteses láb" kialakulásához, amputációkhoz vezet), míg a macroangiopathias szövődmények a felgyorsult érelmeszesedés következtében jönnek létre (ishaemias szívbetegség, acut miocardiális infarctus, stroke, perifériás érbetegség).

Világszerte, így hazánkban is ezen a napon rendezvényeket tartanak, ahol megemlékeznek az inzulin felfedezőiről (1891. november 14-én született Frederick Banting, aki Charles Besttel együtt az inzulin felfedezői, és ők alkalmazták először egy diabeteszes kómás kisfiú kezelésében sikeresen az inzulint), s emellett minden évben más, a cukorbetegeket érintő kiemelt jelentőségű témakörre kerül hangsúly.

2008. november 13-án a sebészeti tömb előadójában

5. alkalommal került sor megrendezésre a Diabetes Világnapi ünnepség a dr. Gaál Zsolt osztályvezető főorvos által vezetett IV. Belgyógyászati Osztály és a Cukorbetegek Nyíregyházi Egyesülete szervezésében.

Dr. Pikó Károly főigazgató úr nyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a cukorbetegek számára mennyire fontos a betegség korai diagnosztizálása. A 2-es típusú cukorbetegség gyakran későn kerül felismerésre, tünetmentes lehet éveken át, míg a szövődmények kialakulása már elkezdődik. Kiemelte, hogy a IV. Belgyógyászaton mint, anyagcsereprofilú osztályon történik a szénhidrát-zsír-anyagcsere betegségek kezelése, s a megfelelő anyagcseréjű betegek esetében a szövődmények kialakulása megelőzhető, a meglévő szövődmények progressziója lassítható. Nagy jelentőségű, hogy kórházunkban a Kardiovascularis Centrumban lehetőség van a 2-es típusú cukorbetegek komplex kezelésére.

A rendezvényen színvonalas előadások hangzottak el, szó volt a cukorbetegség prevenciójáról, a cukorbetegekben kialakuló szövődmények szűrésének fontosságáról, a fizikai aktivitás jelentőségéről. A hallgatóság betegbeszámolók alapján információhoz juthatott, hogy, hogyan lehet cukorbetegként is aktív életet élni.

A nagyszámú érdeklődő számára lehetőség volt vércukormérésre. Egyénre szabott szakorvosi és diétás tanácsadásra nyílt lehetőség, majd a cukorbetegek által fogyasztható diétás ételeket is megkóstolhatták a jelenlévők.

Dr. Papp Zsuzsanna
főorvos

2008. december 8.-án a Traumatológiai és Kézsebészeti Osztályon a Synthes Medical Kft. közreműködésével az oszteoszintézis alapelveinek és alapfogásainak elsajátítása céljából "mini AO báziskurzust" szerveztünk frissen munkába lépett ortopéd-traumatológus rezidenseink számára. A fúrás, mérés, menetvágás, hagyományos és szögstabil lemezelés alapfogásait tanulhatták és gyakorolhatták műcsontokon a rezidensek kiváló Synthes műszerek, gyakorló implantátumok segítségével. A Synthes Kft. képviselői bőséges műszer-arzenállal és személyes jelenlétükkel segítették a gyakorlatot, támogatásukat ezúton is köszönjük. A képen *dr. Kusnyér András, dr. Makeyev András* és *dr. Lipóczki Péter* rezidensek láthatók.

KARÁCSONYRA VÁRVA

Már csak néhány nap van hátra karácsonyig és eljön ez a várakozással teli ünnep, Ilyenkor egy pillanatra megáll az idő, amikor felcsillannak a fények és felcsendül a karácsonyi ének.

Ki hogyan ünnepel? Milyen gondolatokkal fogadja az ajándékcsomagot? Erre voltunk kíváncsiak.

Jakabné Harcsa Erzsébet
ápolási igazgató

Szükségem van egy kevéske időre, ahhoz, hogy ráhangolódjam az ünnepre, karácsonyi hangulatba kerüljek. Az én életemben a család és a munkahely egyformán fontos, egyensúlyban van, hiszen nem lennék kiegyensúlyozott ember, ha valamelyik hiányozna. Ha nem lenne ilyen nagyszerű családi hátterem, nem tudnék a munkahelyi feladataimnak maradéktalanul megfelelni és ez fordítva is igaz. Karácsonyra készülve igyekszem finomságokkal ellátni a családomat, sütök, főzök, hiszen a fiam és a férjem szeretik a jó falatokat. Vannak kedvenc ételeink, ezen a téren kicsit elkényeztettem a család férfi tagjait. Nagyon szeretek főzni, az sem jelent problémát, ha este 11-órakor kezdek hozzá a konyhai munkához. Ez nekem egyfajta kikapcsolódás, szívemet, lelkemet, beleadom, aminek megvan az eredménye, mert akik megkóstolják a főztömet, azok mindig többször szednek az ételből. A főzést is,- mint általában mindent- teljes odaadással csinálom, ha csak kevés idő áll rendelkezésemre, akkor egyfélét készítek, de ha több időm van, akkor 5-6 félét, de mindenből csak kisadagot, így nem unja meg a családom. Az ünnepekre is frissen készítem az ételt, mert más az íze, más a hangulata. A szenteste elképzelhetetlen halászlé nélkül, ami közös munka én készítem elő, a férjem turmixolja az alapot. Nem ragaszkodunk a hagyományos karácsonyi menühöz a bejglihez, vagy a mákos gubához, olyan ételek, édességek kerülnek az ünnepi asztalra, amelyekhez hangulatunk van. Sok esetben formabontó vagyok, annak ellenére, hogy szeretem az életemben a fix pontokat, de ezt a kettőt jól tudom egyeztetni. Az ünnepei előkészületek közösek, a fa díszítése azonban a férjem feladata. Ami nekem fontos, az a rend, az otthonomban és a lelkemben. Karácsonykor mindig megyek templomba, nekem az ünnepen ezekre a nyugvó pontokra szükségem van, hogy a mindennapi rohanás után egy kicsit megálljak, elgondolkozzam, ünnepi díszbe öltöztessem a szívemet. Az évvége ugyanolyan mozgalmas, mint az év többi napja, hiszen az egészségügyben január 1-jétől, december 31-ig nincs megállás, én ehhez a tempóhoz szoktam hozzá. Hiába szabadságon vagyok, a kötelességtudat bennem van. A szolgálatom akkor is tart, ha nem dolgozom. Ilyekor is bemegyek a munkahelyemre, megnézem, hogy minden rendben van-e, így vagyok nyugodt. A karácsonyt szűk körben, fiammal, férjemmel ünnepeljük, a mi családunkban ennek van hagyomány ettől meghitt, ettől szép az ünnep, hogy együtt vagyunk.

Bodó Barnabásné
mb. csoportvezető
Oktatási Csoport

Otthon családi körben töltöm az ünnepet, gyerekek, férj, szülők, nagyszülők, testvérek együtt ünnepelünk, és együtt igyekszünk széppé tenni az advent időszakát is, ami az adventi koszorú elkészítésével kezdődik, megvásároljuk az alapanyagot és együtt díszítjük. A karácsony előtti időszakban is dolgozom, de az ünnepet csak a családnak és a pihenésnek szentelem.

Családunkban hagyomány, hogy a fenyőfát is együtt díszítjük, a divatnak megfelelően nem lesznek különböző, csupán egyszínű díszítések rajta, idén ezüst gömbökkel díszített fának örülhetünk. Az ünnepi finomságokat sógornőmmel együtt készítjük, hogy ne a szülőket terheljük a karácsonyi főzéssel. Halászlé, ráncponty, kacsasült, töltött hús és különféle sütemények kerülnek ilyenkor a szépen díszített asztalra, amit 24-en ülünk körül.

Szentestén általában 18 óra tájban érkeznek a családtagok, rokonok, kicsit beszélgetünk, majd, amikor csengettyűszó kíséretében megérkezik az angyalka kibontjuk az ajándékokat. Szeretem ezt a szép ünnepet, hiszen ilyenkor együtt van a család, jó érzés örülni az együttlétnek és látni szeretteink örömét.

Lukács Erzsébet
osztályvezető főnővér
IV. Belgyógyászati Osztály

Osztályunkon a karácsonyi ajándékcsomagot a dolgozók egyöntetűen pozitívan fogadták. Jóleső érzés volt látni a kollégák hálaját egy-egy csomag átadása során, megköszönve egész éves munkájukat.

Osztályunkon a rezidens orvosok sem maradtak ki az ajándékozásból. Saját forrásból összeállítottunk minden rezidens orvos számára egy ugyanolyan tartalmú csomagot, megköszönve az Ő egész éves munkájukat is.

Kórházunkban hagyomány a dolgozók gyermekeinek, az intézmény nyugdíjasainak, az ünnepek alatt kórházban fekvő betegek megajándékozása. Nagy öröm ajándékot adni, de kapni is. A felnőtt is gyermekké válik és izgatottan várja az ajándékot és örül neki.

A dolgozók megajándékozása nagyon jó kezdeményezés, szükség van rá.

Bízom a nehéz gazdasági helyzet ellenére is, mely Jézuska költségvetését is érintheti, hogy az előző évi kezdeményezés hagyománnyá válik és idén is minden dolgozót meglátogat.

Meghitt, békés, szeretetben teljes karácsonyi ünnepeket kívánok minden kedves munkatársam részére.

JANUÁR

1	Cs	**Újév** • Fruzsina
2	P	Ábel
3	Sz	Genovéva, Benjámin
4	V	Titusz, Leona
5	H	Simon
6	K	Boldizsár
7	Sz	Attila, Ramóna
8	Cs	Gyöngyvér
9	P	Marcell
10	Sz	Melánia
11	V	Ágota
12	H	Ernő
13	K	Veronika
14	Sz	Bódog
15	Cs	Lóránt, Loránd
16	P	Gusztáv
17	Sz	Antal, Antónia
18	V	Piroska
19	H	Sára, Máriusz
20	K	Fábián, Sebestyén
21	Sz	Ágnes
22	Cs	Vince, Artúr
23	P	Zelma, Rajmund
24	Sz	Timót
25	V	Pál
26	H	Vanda, Paula
27	K	Angelika
28	Sz	Károly, Karola
29	Cs	Adél
30	P	Martina, Gerda
31	Sz	Marcella

FEBRUÁR

1	V	Ignác
2	H	Karolina, Aida
3	K	Balázs
4	Sz	Ráhel, Csenge
5	Cs	Ágota, Ingrid
6	P	Dorottya, Dóra
7	Sz	Tódor, Rómeó
8	V	Aranka
9	H	Abigél, Alex
10	K	Elvira
11	Sz	Bertold, Marietta
12	Cs	Lídia, Lívia
13	P	Ella, Linda
14	Sz	Bálint, Valentin
15	V	Kolos, Georgina
16	H	Julianna, Lilla
17	K	Donát
18	Sz	Bernadett
19	Cs	Zsuzsanna
20	P	Aladár, Álmos
21	Sz	Eleonóra
22	V	Gerzson
23	H	Alfréd
24	K	Mátyás
25	Sz	Géza
26	Cs	Edina
27	P	Ákos, Bátor
28	Sz	Elemér

MÁRCIUS

1	V	Albin
2	H	Lujza
3	K	Kornélia
4	Sz	Kázmér
5	Cs	Adorján, Adrián
6	P	Leonóra, Inez
7	Sz	Tamás
8	V	Zoltán
9	H	Franciska, Fanni
10	K	Ildikó
11	Sz	Szilárd
12	Cs	Gergely
13	P	Krisztián, Ajtony
14	Sz	Matild
15	V	**Nemz. ünn.** • Kristóf
16	H	Henrietta
17	K	Gertrúd, Patrik
18	Sz	Sándor, Ede
19	Cs	József, Bánk
20	P	Klaudia
21	Sz	Benedek
22	V	Beáta, Izolda
23	H	Emőke
24	K	Gábor, Karina
25	Sz	Irén, Írisz
26	Cs	Emánuel
27	P	Hajnalka
28	Sz	Gedeon, Johanna
29	V	Auguszta
30	H	Zalán
31	K	Árpád

ÁPRILIS

1	Sz	Hugó
2	Cs	Áron
3	P	Buda, Richárd
4	Sz	Izidor
5	V	Vince
6	H	Vilmos, Bíborka
7	K	Herman
8	Sz	Dénes
9	Cs	Erhard
10	P	Zsolt
11	Sz	Leó, Szaniszló
12	V	**Húsvét** • Gyula
13	H	**Húsvét** • Ida
14	K	Tibor
15	Sz	Anasztázia
16	Cs	Csongor
17	P	Rudolf
18	Sz	Andrea, Ilma
19	V	Emma
20	H	Tivadar
21	K	Konrád
22	Sz	Csilla, Noémi
23	Cs	Béla
24	P	György
25	Sz	Márk
26	V	Ervin
27	H	Zita, Mariann
28	K	Valéria
29	Sz	Péter
30	Cs	Katalin, Kitti

JÓSA ANDRÁS OKTATÓ KÓRHÁZ NYÍREGYHÁZA Alapítva 1899

Betegközpontúság, magas szakmai színvonal...

JÓSA ANDRÁS OKTATÓ KÓRHÁZ

Szent István úti telephely:
Tel. : (+36) 42 599-700, 599-800
Fax : (+36) 42 461-174

Sóstói úti telephely:
Tel. : (+36) 42 403-266
Fax : (+36) 42 402-009

E-mail: josa@josa.hu • Web: www.josa.hu

JÚLIUS

1	Sz	Tihamér, Annamária
2	Cs	Ottó
3	P	Kornél, Soma
4	Sz	Ulrik
5	V	Emese, Sarolta
6	H	Csaba
7	K	Apollónia
8	Sz	Ellák
9	Cs	Lukrécia
10	P	Amália
11	Sz	Nóra, Lili
12	V	Izabella, Dalma
13	H	Jenő
14	K	Örs, Stella
15	Sz	Henrik, Roland
16	Cs	Valter
17	P	Endre, Elek
18	Sz	Frigyes
19	V	Emília
20	H	Illés
21	K	Dániel, Daniella
22	Sz	Magdolna
23	Cs	Lenke
24	P	Kinga, Kincső
25	Sz	Kristóf, Jakab
26	V	Anna, Anikó
27	H	Olga, Liliána
28	K	Szabolcs
29	Sz	Márta, Flóra
30	Cs	Judit, Xénia
31	P	Oszkár

AUGUSZT

1	Sz	Boglárka
2	V	Lehel
3	H	Hermina
4	K	Domonkos, D
5	Sz	Krisztina
6	Cs	Berta, Bettina
7	P	Ibolya
8	Sz	László
9	V	Emőd
10	H	Lőrinc
11	K	Zsuzsanna, T
12	Sz	Klára
13	Cs	Ipoly, Benedi
14	P	Marcell
15	Sz	Mária
16	V	Ábrahám
17	H	Jácint
18	K	Ilona
19	Sz	Huba
20	Cs	**Áll. ünn.** • Ist
21	P	Sámuel, Haj
22	Sz	Menyhért, M
23	V	Bence
24	H	Bertalan
25	K	Lajos, Patríci
26	Sz	Izsó
27	Cs	Gáspár
28	P	Ágoston
29	Sz	Beatrix, Erna
30	V	Rózsa
31	H	Erika, Bella

MÁJUS

A munka ü. • Fülöp
z Zsigmond
Tímea, Irma
Mónika, Flórián
Györgyi
z Ivett, Frida
s Gizella
Mihály
z Gergely
Ármin, Pálma
Ferenc
Pongrác
z Szervác, Imola
s Bonifác
Zsófia, Szonja
z Mózes, Botond
Paszkál
Erik, Alexandra
Ivó, Milán
z Bernát, Felícia
s Konstantin
Júlia, Rita
z Dezső
Eszter
Orbán
Fülöp, Evelin
z Hella
s Emil, Csanád
Magdolna
z Janka, Zsanett
Pünkösd • Angéla

JÚNIUS

1 H **Pünkösd** • Tünde
2 K Kármen, Anita
3 Sz Klotild, Kevin
4 Cs Bulcsú
5 P Fatime
6 Sz Norbert, Cintia
7 V Róbert
8 H Medárd
9 K Félix
10 Sz Margit, Gréta
11 Cs Barnabás
12 P Villő
13 Sz Antal, Anett
14 V Vazul
15 H Jolán, Vid
16 K Jusztin
17 Sz Laura, Alida
18 Cs Arnold, Levente
19 P Gyárfás
20 Sz Rafael
21 V Alajos, Leila
22 H Paulina
23 K Zoltán
24 Sz Iván
25 Cs Vilmos
26 P János, Pál
27 Sz László
28 V Levente, Irén
29 H Péter, Pál
30 K Pál

JS

minika
orc
ta
n, Vajk
jam

SZEPTEMBER

1 K Egyed, Egon
2 Sz Rebeka, Dorina
3 Cs Hilda
4 P Rozália
5 Sz Viktor, Lőrinc
6 V Zakariás
7 H Regina
8 K Mária, Adrienn
9 Sz Ádám
10 Cs Nikolett, Hunor
11 P Teodóra
12 Sz Mária
13 V Kornél
14 H Szeréna, Roxána
15 K Enikő, Melitta
16 Sz Edit
17 Cs Zsófia
18 P Diána
19 Sz Vilhelmina
20 V Friderika
21 H Máté, Mirella
22 K Móric
23 Sz Tekla
24 Cs Gellért, Mercédesz
25 P Eufrozina, Kende
26 Sz Jusztina
27 V Adalbert
28 H Vencel
29 K Mihály
30 Sz Jeromos

OKTÓBER

1 Cs Malvin
2 P Petra
3 Sz Helga
4 V Ferenc
5 H Aurél
6 K Brúnó, Renáta
7 Sz Amália
8 Cs Koppány
9 P Dénes
10 Sz Gedeon
11 V Brigitta, Gitta
12 H Miksa
13 K Kálmán, Ede
14 Sz Helén
15 Cs Teréz
16 P Gál
17 Sz Hedvig
18 V Lukács
19 H Nándor
20 K Vendel
21 Sz Orsolya
22 Cs Előd
23 P **Nemz. ünn.** • Gyöngyi
24 Sz Salamon
25 V Blanka, Bianka
26 H Dömötör
27 K Szabina
28 Sz Simon, Szimonetta
29 Cs Nárcisz
30 P Alfonz
31 Sz Farkas

NOVEMBER

1 V **Mindenszentek** • Marianna
2 H Achilles
3 K Győző
4 Sz Károly
5 Cs Imre
6 P Lénárd
7 Sz Rezső
8 V Zsombor
9 H Tivadar
10 K Réka
11 Sz Márton
12 Cs Jónás, Renátó
13 P Szilvia
14 Sz Aliz
15 V Albert, Lipót
16 H Ödön
17 K Hortenzia, Gergő
18 Sz Jenő
19 Cs Erzsébet, Zsóka
20 P Jolán
21 Sz Olivér
22 V Cecília
23 H Kelemen, Klementina
24 K Emma
25 Sz Katalin
26 Cs Virág
27 P Virgil
28 Sz Stefánia
29 V Taksony
30 H András, Andor

DECEMBER

1 K Elza
2 Sz Melinda, Vivien
3 Cs Ferenc, Olívia
4 P Borbála, Barbara
5 Sz Vilma
6 V Miklós
7 H Ambrus
8 K Mária
9 Sz Natália
10 Cs Judit
11 P Árpád
12 Sz Gabriella
13 V Luca, Otília
14 H Szilárda
15 K Valér
16 Sz Etelka, Aletta
17 Cs Lázár, Olimpia
18 P Auguszta
19 Sz Viola
20 V Teofil
21 H Tamás
22 K Zénó
23 Sz Viktória
24 Cs Ádám, Éva
25 P **Karácsony** • Eugénia
26 Sz **Karácsony** • István
27 V János
28 H Kamilla
29 K Tamás, Tamara
30 Sz Dávid
31 Cs Szilveszter

Csak az a cél, csak az az érvényesülés tartja meg az emberben a lelket, amiért meg kell dolgoznia

Beszélgetés Dr. Pethő Ágnessel a Gyermekrehabilitációs Osztály főorvosával

Ne haragudjanak rám, ha nem sikerül jól ez az Arc-Kép, de semmi gyakorlatom nincs abban, hogy magamról beszéljek. Én visszahúzódom attól, amihez nem értek, ha belülről azt súgja valami, ne vegyek részt abban, amitől viszolygok.

Első mondata ez volt hozzánk Dr. Pethő Ágnes főorvos asszonynak a saját otthonába, amikor végre beszélgetni kezdtünk egy nehezen egyeztetett koraestén. A falakon festmények, mind nagyon szépek (szinte múzeum), de hálistennek, Dr. Dolinay Tamás főorvos úr, aki mellékesen lapunk főszerkesztője, nem volt otthon. Illő-e feleségének Arc-Képét tenni a karácsonyi számba? A kérdés etikus, megválaszolni kötelező. Nekünk? Döntse csak el mint legilletékesebb, maga az olvasó. Azért a végén Szabó Tibor egyetlen mondatában meglesz a mi véleményünk is. E kicsi zökkenő után adjuk vissza a szót annak, akit az megillet.

Mi ketten Tamással jó kombináció lettünk, pedig nagyon gyorsan született meg a házasságunk. Nem volt mire várni, bíztunk egymásban, a két család sokban azonos értékrendje volt a megbízható alap, még akkor is, ha az ő szinte vegytisztán polgári családfájához képest az én családomban mindenféle ember megjelent: elszegényedett nemes, paraszt, kézműves városi polgár, kisiparos. Ahogy rám maradt, mint legenda, apai nagyapám az elszegényedett, gávai családból az 1900-as évek legelején kivándorolt Amerikába, és odaveszett végleg. Itt hagyott 3 fiát nagyanyám és a legidősebb lány gyermek nevelte, taníttatta ki Debrecenben. Édesapám mint legfiatalabb fiú „örökölte meg" nagymamámat és a testvéreire életét áldozó, férjhez nem menő nővért – a mi áldott, „nehéz természetű" nagynénénket, aki élete végéig velünk élt, értünk dolgozott. Ebben a családban sok féle embertípus volt – azt örököltük meg mi, akik úgy lettünk, hogy ide születtünk, de bennem azért mégis csak az édesanyám vénája üt inkább. Az ő apja, Káposzta nagyapám, a vagyonos Munck családnak volt a gazdasági intézője, és anyuka valami szerencsés kegy folytán, ennek az úri családnak a gyerekei közelében nevelkedett, így nagyon sok eredendő ismerethez, kultúrához jutott, és egy nyitott, érdeklődő világképet kapott. Ahogyan megházasodtak apukával, akik, Debrecenből Tokajba költöztek a húszas évek legvégén, amikor már Trianon ellenére mégiscsak megindult valami fellendülés. Hat gyereket neveltek (édesanyám tizennyolc éves volt, amikor megszülte az első gyereket), és miután édesapa beteg lett (az akkor még gyógyíthatatlan asztmával szenvedett az év nagyobb részében), lényegében minden az anyám kezében forgott. Mi azt láttuk, azt éltük meg, rögtön a végtelen biztonságú szeretet után, hogy a mindennapi megélhetésért mindenegyes napon dolgozni kell. De ezt a gondot áthatotta, meg is szépítette a fantasztikus ereje, a tisztasága, a tudatossága – ez az ő öröksége, amit ránk hagyott, és én már gyerekkoromban tudtam, hogy a követője leszek. Megértettem, hogy **csak az a cél és csak az az érvényesülés tartja meg az emberben a lelket (!), amiért meg kell dolgoznia.** (Éppen ilyen tradicionális rend vitte a Dolinay családot is, nem volt hát nehéz összeilleszkednünk, és ezt még az is segítette, hogy személyiségünk tökéletesen ellentétes volt.) Apai nagyapámék valamilyen kézbeli mesterségre kitaníttattak mindenkit, apámmal például a géplakatosságot, aztán hogy szódagyárban dolgozott, még mesterlevelet is szerezett, ahhoz a szódagyártásból. Így lehetett kis szikvízüzemük Tokajban, de amellett fuvaroztak, cséplőztek, vállalkoztak, hogy megélhessenek. A háború után a családot minden vagyonától „megszabadították" – de szövetkezeti tagként tovább dolgozhattak a szódagyárban és lényegében abból élt a család ezután. Egész gyerekkorom legmaradandóbb élménye az a mindennapi izgalom, ahogy együtt dolgoztunk, az ahogyan a feladatokban felfedeztük a saját nélkülözhetetlen szerepünket. De ez így volt természetesen akkor mindenfelé, amerre ismeretségem terjedt. A három bátyám, jóval idősebbek lévén, alig volt már otthon, mikor én még gyerek voltam. Többnyire csak a gimnáziumi, majd egyetemi tan-szünetekben, és a nagy ünnepeken találkoztunk. Így is emlékszem: minden találkozásunk csupa ünnep, lázas sütés-főzés, mire jönnek, aztán csomagolás, meghatottság, mikor elköszönnek. Szülővárosom nagyon izgalmas, fantasztikus volt. A 3 fiatalabb leány testvér már Tokajban járhattunk gimnáziumba. Jó iskola volt, de engem és testvéreimet is a saját otthonunk nevelt és tanítgatott inkább, a természetes elvárás, hogy dolgozzunk és tanuljunk, hogy amikor ideje eljön, a magunk erejéből érvényesüljünk a világban. Soha nem volt az parancs, hogy tanulj! Hanem azt mondták, itt van előtted az életed, a kezedben a lehetőség, ragadd meg, élj vele! Mi szervezte a mi családi létünket? Az eredendő természetes összetartás, a középre húzás, az öröm, hogy haladunk és tisztességesen, jó úton járunk. Nyitottan, félelem nélkül néztünk a világba, mert a hátunk mögött rend volt és biztonság. Én a szóda kihordással belovaskocsiztam a várost (soha nem éreztem szégyent emiatt), boltról-boltra, kocsmáról-kocsmára ismertem mindenkit, és bár láttam, hallottam mindenfélét, nem ragadtak rám azok a példák, az a modor, amit kocsmainak, útszélinek mondtunk már akkor is. Talán anyám tartott vissza ettől,

az ő fantasztikus tisztasága. Én azt ma se tudom mérni semmihez. Egyetemi hat évemet leszámítva minden időmet ráfigyelve, vele, mellette töltöttem amíg csak élt. Édesapám hatvanévesen halt meg, tüdőtumorban. Amikor első gyerekemet vártam, édesanyám akkor hozzánk költözött Nyíregyházára és odahozta, nekünk adta a gyönyörű optimizmusát.

Valamikor megfogadtam, bárhová elmegyek dolgozni, csak hegy, meg víz legyen ahhoz képest itt kötöttem ki. Mert kellett a pénz. Negyedéves koromban társadalmi ösztöndíjat kötöttem Szabolcs-Szatmárral – így kerültem Nyíregyházára. Debrecenben pedig az orvosira az vitt, hogy már édesanyám is mindig mindenkin segített, akinek fájdalma, betegsége volt. És aztán ott volt az apukám betegsége, a vágy bennem, hogy valahogy meg kellene gyógyítani!

Sose volt bajom a tanulással, ahogyan tanítottak az elég volt, csak amikor az orvosin az anatómia megfogott, akkor értettem meg, hogy nem elég az embernek a jó feje, itt komolyan dolgozni kell. Gyerekgyógyász pedig azért lettem, mert örök igény volt bennem a gyermekközeliség, ezen túl nem is mérlegeltem semmit. És általában se válogattam, filozofálgattam mit tegyek, merre menjek, jöttek elém és alám a dolgok és vittek és tartottak és én hagytam, hadd bonyolódjanak a maguk következményei szerint. Teljes, aggodalmak nélkül lelki szabadságban éltem, de azt hiszem, azon túl még állt valami külön védelem is fölöttem, ami megengedte ezt, és nem vezetett buktatókhoz. Általában az ember elképzeli mit szeretne és aztán megtervezi hogyan érje el és szépen felépíti, leköveti a dolgokat. Közben ezerszer áttapogatja, kontrollálja önmagát, igazodik, ki ne lógjon a sorból. Nekem nem volt ilyen gondom. Ahogy elkezdtem dolgozni máris nyitva állt előttem egy ajtó, mert a Csecsemőotthonból elment a főorvosnő, így ki kellett járnom helyettesíteni a Sóstóra, és akkor Kemény főorvos úr felajánlotta nekünk Tamással (hiszen már együtt jártunk), hogy ha mindketten gyerekgyógyászok leszünk, megkapjuk a csecsemőotthoni szolgálati lakást. Ez véglegesítette, hogy összeházasodunk. Szinte állandóan munkában voltunk, minden második nap ügyeltünk, alig tudtam a kórházon túli életről, a városról valamit. Nem is tudnám megmondani milyen volt akkor Nyíregyháza, nincs róla képem. A várost Tamás jelentette, és a város Tamást. Meg Feri bátyámat, az én örökös példaképemet, aki már akkor is itt lakott a Sóstói úton.

Tokaj lassan kiürült a számunkra, '80-ban eladtuk a házunkat is, hogy anyuka hozzánk költözött, de azért elég csak messziről meglátnom a helyet … - mai napig így van ez. Az emlékek és a temető – Tokaj ennyi nekem, de ebben örök. Ott van édesapám és anyukám is, ott van Pethő nagymama és a nagynéném, régóta ott a két kistestvérem, és egyik bátyám, egy családi sír a miénk – az övék.

Rajz: Szabó Tibor

Gyerekkoromban hegyet-völgyet jártunk, a Szeles-tetőtől fel a Kopaszra, mert akkor még kopasz volt az valóban, csak mostanra lett rajta erdő. Máig kitartó fizikumomat annak is köszönhettem, hogy a Tokajba ellátogató iskolásokat, főleg a tavaszi, őszi hetekben naponta és éveken át kalauzoltam föl-le.

Erdőhorvátiba jártunk, aztán, mert megvettük a Nagy-Tolcsva-patak mellett a vízimalom tanyaházát, és azt tíz évig építgettünk majd' minden hétvégén és minden szabadságunkon. A gyerekeink szinte ott nőttek föl, és szerencsések voltak, mert ezt a természeti szabadságot megkapták itthon Nyíregyházán is. A sóstói udvarban, édesanyám mellett se bölcsőde, se napközi. Az egész park szabad volt nekik. Mehettünk bárhová, ügyelhettünk bármennyit, nyugodtak lehettünk, a legjobb kezekben, a legtisztább lelkiségben tudhattuk őket. Aztán, ha végre szabadok voltunk Tamással, csak összeálltunk és szárnyra keltünk, várt Erdőhorváti. Aztán egyszercsak azt vettük észre, hogy szárnyra keltek a gyerekek is. Azóta eladtuk Erdőhorvátit – Tamást egy kicsit mindig is riasztotta az a „vadság", hogy abban a völgyben, a hegykaréj alatt, ahol a tanya állt, se villany nem volt, se víz, csak a színtiszta vadság. Mit is tudtunk ott csinálni? Gyönyörködtünk. Ezek voltak közös életünk, fiatalságunk legszebb évei. Édesanyám míg élt, úgy keltünk fel, hogy reggelivel várt bennünket, valamelyikünk elvitte a gyerekeket az iskolába, aztán szétfutottunk. Nem értünk rá azon problémázni, hogy milyen is az életünk, elfogadtuk. Ugyanazok a dolgok indítottak bennünket, ugyanazok az elvek, eszmék, igények, elvárások és ugyanarra az egyetemre jártunk,

ugyanabban a kórházban, ugyanabban a szakmában dolgoztunk és egy családi, egy ágy volt a miénk, és mégse lett EGY a kettőnk élete. Két élet ez. Mindig meg voltam győződve, hogy amit én gondolok az jó, de nem vertem a vasat, nem csináltam belőle önérzeti kérdést, ha a másikunk valamiért berzenkedett. És a gyógyításban is, két vizsgálat azonos eredménye, az objektivitások ellenére örök vita köztünk, milyen legyen a metódus. Nem tágítok ugyan, amit gondolok, amellett kitartok és semmi alárendeltséget nem fogadok el, mégis hagyom, engedem, hogy legyen csak meg a társam akarata, aztán majd az idő eldönti, ki gondolkodott helyesen. Tamás könnyen tud váltani, én makacs vagyok, mégis én engedek, de ahogy a lassú víz partot mos (vagy ahogyan ő mondja: a szelíd erőszaknak nem lehet ellenállni), végül többnyire felém billen a mérleg. Mi az egész és egyetlen életre szövetkeztünk ugyan, mégis két pályán futunk, csak a cél azonos, mi nem. És ez így van rendjén, hiszen a legnagyszerűbb szeretet ellenére sem szabad két embernek a felismerhetetlenségig azonosulnia. Orvos házaspár vagyunk, de egyáltalán nem „botrány" hogy ugyanígy elkülönülünk a szakmai kérdésekben is. Tulajdonképpen az egész orvosi hivatás olyan, hogy annyi az ismeret, az intuíció és olyan mélyek az érzelmek, hogy ugyanazt a dolgot sem lehet teljes mélységében azonosan értékelni két embernek. A szeretetben, a szerelemben is így van ez, minél mélyebben érintettek vagyunk, annál jobban látszik, hogy más és más habitus és vitalitás vagyunk. Mi kerekedik ki ebből? Nem versenyfutás, nem önérzeteskedés, nem ingerültség és harag, a mi esetünkben legalábbis nem. Én a belátásban érzékenyebb és gyorsabb vagyok, ezért kevésbé vagyok sérülékeny – és ez az óriási előny női mivoltomból származik. Tovább megyek. Ha egy nő a hivatásában nem ér el annyit, mint adott esetben a párja, viszont megéli az anyaságot és megszül, felnevel egy-két-három gyereket, az olyan produktum, amit soha semmivel nem lehet felülmúlni! Ezt a teljesítményt soha, egyetlen férfi sem érheti el! Ha egy nő akár csak egyetlen gyereket fölnevel becsületben, az egy tökéletes teljesítmény, és a diploma ezt nem tesz lehetetlenné, és ez alól nem is menthet fel. Egyáltalán nem rendkívüli az, ha egy nő az anyaság hihetetlen terhelése ellenére a szakmájában, a hivatásában is kiteljesedik. Persze ehhez jó társ is kell, egyedül nehezebb. Az én életemben (a társam előtt is) az édesanyám volt, aki segített, hogy anyaságomnak és hivatásomnak is meg tudjak felelni. Fölfoghatatlan az utolsó nagy leckéje, amit az önzetlenségből adott, az, ahogyan a halálát kivárta, sőt késleltette. Szakvizsgám miatt Pestre kellett eljárnom akkoriban, de hogy hagyhattam volna magára anyámat nagybetegen! És akkor azt mondta: „Csak menj és nyugodt légy, addig nem halok meg, amíg ezt a vizsgát le nem teszed." És ezt el kellett fogadnom, ezt az áldozatot nem utasíthattam el, mert csak így lehetett boldog, ezzel a hihetetlen tűréssel, lemondással, amit nekem adott. Hogy mi értelme mindezeknek? Csak az anyák tudják! Amit elértem, így értem el, nem egyedül.

Nem tudom, alárendeltségnek kell-e tekintenünk, hogy a házasságban vannak bizonyos „női munkák", kötelezettségek? Ha a családért végzett munkák némelyét alantasnak tartjuk, akkor talán igen, de és sohasem éreztem ilyet. Engem minden, amit a családomért tettem, gazdagabbá tett, de ebben az is segített, hogy a párom mindezt becsülte és megköszönte! Így az én „áldozatvállalásomból" öröm lett, mert a másik abszolút elismerése olyan volt, úgy esett, mintha újra és újra udvarolna nekem.

Áldom a természetet (az Istent), hogy két külön „nem" az ember. Mit visz, hoz a nő az életbe? Azt, amit ő maga. Olyan pozitívumai vannak a női nemnek (és ezeket nem szabadna elveszíteni), olyan rugalmasságai, amik ha nem lennének, megfagyna mint a jég és darabokra törne az embervilág. A teljes emberiséget pusztítja, aki a két nem különbözőségét akarja összemosni! A családot pusztítja, aki a nőből valami egyenrangú bábot akarna faragni! Mindenre, ami az emberi kultúrában szépség és érték, kezet emel, az aki a női, az anyai ösztönöket valami zagyva szabadságeszmére hivatkozva ki akarja oltani! Ezekről a férfiaknak fogalmuk sincs, ezért én azt mondom, sokkal nehezebb és hálátlanabb dolog férfinak lenni, mint nőnek, még akkor is, ha sokkal több teher van a nőn.

Miért van az, hogy „nagy emberekről" ha szó esik, azok többnyire férfiak? Még a mi kórházunk történetében is. Miért? Hol vannak a nők? Hová lesz a kollektív emlékezetből az, ami nélkülük lehetetlen? Orvosi hivatásom tudatában, a saját munkakörömre, a saját munkatársaimra hivatkozva mondom: **gyerekben az embert ők látják meg, és érzővé ők nevelik fel.** Minden nő képes erre? Nem tudom, ez talán neveltetés kérdése is – ez egy kicsit a fóbiám lett, mert azt látom, hogy egyre több a felnövekvő, aki nem éli át, technikáját sem ismeri, mi az, amit az anyának tudnia kell. Tanítottam gondozónőket és tanítottam anyákat, ismerem a hiányokat. Az anyaságra fel kell készíteni az embereket. Mert ha valamit tudok és azt jól csinálom, abban több az örömöm is, ami által még jobban tudom azt művelni. De ha nem sikerül egy gyereket szépen, jól megfürdetni, megetetni, elaltatni, akkor az a sikertelenség, az anya helytelen magatartása mind félelemmé, idegességgé, fáradtsággá fajul és torzul, és a boldogság helyébe szorongás, aztán pedig a szeretetlenség lép. A gyermekorvos dolga adott esetben az is, hogy ne csak a betegségből vegye ki a gyereket, hanem a további teendők hátterét is feltárja.

Mi egy beteg társadalom lettünk – sajnos. Itt valami nagyon nincs jól! Minek tulajdonítsuk? Túl sok okot, okozatot látok, ezért csak a legsúlyosabbat említem: a tradicionális család megrendülését, szemünk előtti széthullását. Vele együtt tragikusan rendült meg az élet minősége, a humánminőség! Milyen tendenciát látunk, mi következik ránk? Ijesztő! De bele kell gondolnunk, hogy észhez térjünk végre. Remény kell, de a remény nem csodavárást jelent. Azért naponta meg kell küszködnünk. Minden napon újra kell teremtenünk, a saját kezünk-

kel kell újra és újra feltámasztanunk, visszadajkálnunk a haldoklásból!

Városi képviselő voltam négy évig, valamikor még a legelső ciklusban az MDF támogatottjaként. Vállaltam, mert úgy gondoltam, olyan időt értünk meg, amikor kötelező kimondani mit akarunk, hová tartozunk. Ott ültem, és szenvedtem, mert a dolgok sehogy se akartak úgy alakulni, mint ahogy azt mi elképzeltük. Úgy éreztem mindez egy kirakat én pedig alkalmatlan vagyok erre a játékra. Most azt mondom, soha többet politika, de azt is mondom, sokmindnyájan restellhetjük magunkat, hogy nem sikerült! Miért engedtük! Hibásak vagyunk! Talán túlzottan a férfiakra hagytuk a politikát? Az a bajom, hogy kevés az olyan ember, akire támaszkodni lehetne, aki stabil teherbíró személyiségével más terheiből is képes átvállalni, vagy legalább mélységében átérezni azt.

Mi ketten a férjemmel legkevesebb ennyit minden helyzetben megtettünk. Nekünk nagyon szép életünk lett és van. Ezt kellene valahogy megóvni, a kis sejtek, az emberpárok egész életre szóló, jóban-rosszban kitartó békéjét. A jövő ezen múlik. Ellenállni és védelmet adni! – ez a család értelme. Én is csak ennyit tettem: vigyáztam a férjemre és a gyerekeinkre. Ezen túl elvégeztem a munkámat, tanultam, és úgy, olyan minőségben, hogy abból másoknak is tudtam adni, kinek-kinek vigaszt, tanácsot, enyhülést vagy gyógyulást a mesterségem szerint. Ennyit tettünk mi ketten külön-külön is, együtt is, mint emberpár, és ezt a párosságot sose kellett megbánnunk, sose kellett abból kilépnünk. Ebből lett a családunk, amiben Eszter lányunk az első, aki annyira egyéniség (akár az apja). Ő jogot végzett Szegeden, és most a férjével egy tanácsadó irodát vezetnek Budapesten. A fiam Tamás, rám hasonlít természetben, szó nélkül is megértjük egymást. Nagyon szépen halad, tüdőgyógyászként szakvizsgázott Debrecenben, és azóta Bostonban, a Harwardon kutatóorvos. Mindkettőjük egyéni boldogulása nagy örömmel és büszkeséggel tölt el bennünket. De nem övék, hanem Eszter lányunktól született első unokánké, a nyolc hetes Julié, a családi korona.

Szakmai életemet úgy foglalhatom össze, hogy '70-ben szereztem orvosi diplomát Debrecenben. '74-ben szakvizsgáztam gyermekgyógyászatból. 25 évig dolgoztam a csecsemőotthonban, abból 15 évet Sóstón és Máriapócson együtt, ahol több ezer nehéz sorsú gyermek életindulásánál bábáskodtam, és büszkén vállalom, hogy a világviszonylatban is elismert „Pikler" Intézet által kidolgozott egészséges csecsemő és kisgyerek nevelés elvei szerint. Sokakat segítettem, hogy visszakerüljenek a családba, másokat hogy nevelőcsaládba jussanak vagy örökbefogadókhoz. Már ezt is jó teljesítménynek éreztem, de szakmai kiteljesedésemet azt hiszem gyermek-rehabilitációban élhetem meg.

54 éves voltam, amikor a csecsemőotthonban alkalmazott szociális rehabilitáció után, az orvos-gyermekgyógyászati rehabilitáció megvalósítását tűztem ki célul megyénkben. Ehhez a megyei kórház, illetve Dr. Séra Gyula, majd Dr. Gönczi Ágnes és Dr. Pikó Károly főigazgatók támogatását is élvezhettem és élvezem. Büszkén és boldogan vállalom, hogy közreműködésemmel kiépült és működik a gyermekgyógyászat egy új szakterülete kórházunkban, fekvő- és járóbeteg ellátásban is, lassan 10 éve. Gyermekrehabilitációs szakorvosként nem gyógyszert, hanem különféle fiziotherápiákat, korrigáló, fejlesztő foglalkozásokat, eszközöket rendelek – az egészséges fejlődésükben betegség vagy sérülés miatt – akadályozott betegeimnek. Ehhez rehabilitációs szakembereket kellett megkeresnem, összefognom, szakirányú képzésüket ösztönöznöm.

30 ágyas osztályunkon és szakrendeléseinken gyógytornászok, konduktorok, pszichológus, gyógypedagógus, zenetherapeuta, gyógymasszőr, fiziotherápiás asszisztens, gyermekszakápolók, szociálpedagógus dolgoznak együtt - szakorvos irányítása mellett. Komplex rehabilitációs tevékenységünkkel célunk az, hogy a fogyatékosság kialakulását a fejlődés lehető legkoraibb szakaszában megállítsuk, ill. időben tanítsuk meg a gyerekeket a lehető legjobb korrekciós technikákra. Épüljenek be ezek a lehető legtermészetesebb módon a mindennapi tevékenységükbe. Környezetükkel harmonikus kapcsolatot tudjanak kialakítani és fenntartani károsodásuk ellenére. Mindez komoly szakmai és anyagi feltételeket, a szülő, gyermek és therapeuták közötti jó együttműködést igényel. Csak hát a pénz! Kizsaroltak vagyunk – és akik kiépítettük ezt a pályát, lassan öregek is.

Ilyen szakképesítéssel megyeszerte nincs aki a helyemre lépjen, az országban is mindössze tizenegynéhányan vagyunk. Hát igen, azt kell gondolnom, hogy nem vonzó hivatás a nagyon súlyosan sérült gyerekekkel foglalkozni – lélekterhelő. Sok itt a könny, de milyen öröm ha eggyel is kevesebb lesz. Elmennék én is már, de amíg szükség van rám, amíg egy fiatal föl nem vált, nem tehetem. Most vannak nagynagy reménységeim, hogy utódom lesz. De ha az unokámnak szüksége lenne rám, mindent félretennék. Nekem most már ő, a sajátom az első mindenkivel szemben (akár mindenki ellenében!), miután annyi éven át tartó kötelességtudatból eddig mindig a mások gyerekeit választottam, én megszolgáltam ezt a jogot.

Amikor elköszöntünk, és csak magunk között voltunk, azt mondta Szabó Tibi: Most olyan arcot láttam és ismertem meg, amelyik minden külső hatás alól kimenekül. Nincs, nem láttam benne semmi elcsábulást, készséget, hogy magából az éppen csak szükséges láthatónál többet is megmutasson.

Bugya István és Szabó Tibor

Ószabó István
VALAHOL EGY ORSZÁGBAN

Így, vagy úgy — de önként —, egy szalmaszálat tenni Krisztus jászolába. Lehet, hiábavaló? Én mégis mennék! — gondoltam. Máris szebb volt a világ. Mint aki egy szebb istenképpé tett álom valószerűségét érzi át, éreztem: leszáll a béke. Földre a köd, levélre dér. Csillag gyúlt, ezrével a mennyet idézve. Mintha régen lenne. Régen... Ahogy hajdan volt, falun. Az úton tűz parázslott fel a hóra hullt hamun.

Ószabó István

Valahol egy országban

Valahol egy országban
az ember lerakja végleg
az álom betyárbútorát.
Megnyugszik. Nem megy tovább.

Nap süt? Vagy a hold új?
Szekrénye tetején
a rétesalmát nézi...
Nézi, mintha ott volna.

S mi jut eszébe róla?
A mindent-adó éden.
Az utolsó királyfi,
országalma kezében.

Almaországról magház.
Magházakról falucska.
Alma örök telében.
Almaország havában.

Angyalokra várnak

A dértől fehér ágak
gyertyáin - csillagok,
fényetek szemerkél,
fényetek szemerkél,
hidegen csillogtok.

Már fölverve,
angyalokra várnak -
karácsony éjen,
karácsony éjen
a fenyők,
hó-hegyi sátrak.

Betlehem, Betlehem

Betlehem, Betlehem,
nem múlik csodád.
Csak hozzád találjak -
nem megyek tovább.

Kinek ég segedelme kell,
megy az ember,
ahogy magától az állat
a jászolig.

Megy az ember betlehemmel.
Álmodik.

Borbála

Reggelre fagyni fog.
Borbála, kis borsszem,
miért pislákolsz fenn?

Egy csillag sem csillog.
Nem fénylik a hold sem

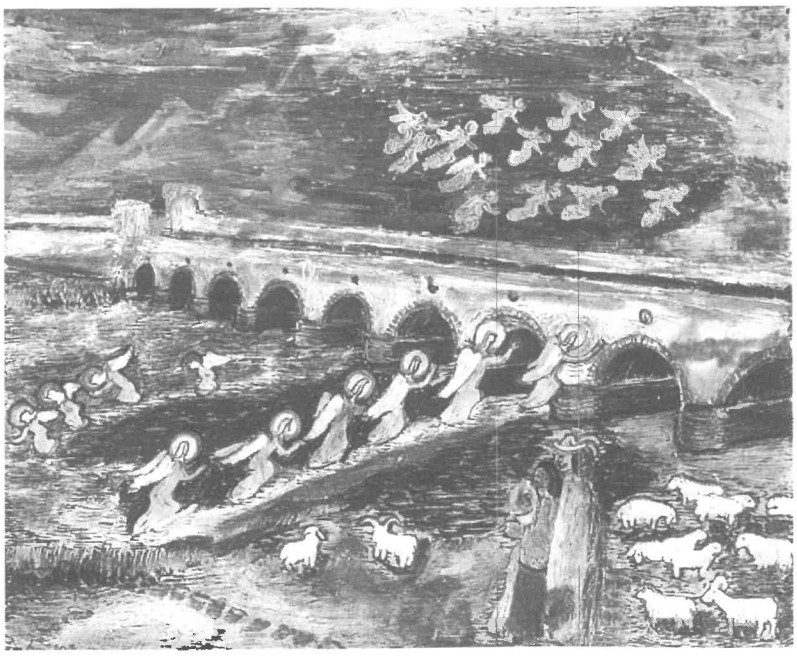
Angyali szó zengedez

Vártuk régen,
káinok uralkodásán,
saulusok fordulásán -
hogy köztünk éljen:

Jászolban szalmára téve,
kis posztóba betakarva
im sírdogál a kisded,
pásztoroktól körülvéve.

Angyali szó zengedez.

Áldjuk érte a Szűzanyát.
Áldott Szűz Mária!
Üdvözítőnk e szép kisded.
Istennek fia.

Az illusztrációkat maga a költő készítette.

Mennyből az angyal

Angyal jött a Földre, az Úr angyala örömöt hirdetni érkezett, dicsőséget az Istennek és békességet a Földön a jóakaratú embereknek. A mennyei seregek pedig csak énekelnek és énekelnek.

Hatalmas vihar kerekedett felszakította az ajtókat, ablakokat, tetőket sodort el. Zuhogott az eső, jeget is hozott a szél. Szegény angyal szárnyai eláztak, elgémberedtek, mikor szerencsére egy nyitott ablakon át berepült a barátságos terembe. Barna fapáccal átitatott bútorok között apró asztalok, székek, rajtuk italok. Középen kopott biliárdasztal. A söntéspultnál bárszékek. Sárgás lámpák között pislákolt a homály. Az angyal letelepedett az egyik székre, csapkodta átnedvesedett szárnyait. A másik széken diáklány cigarettázott, előtte valami zöldes ital szívószállal. Ronda műkörmei voltak, karomszerűen meghajolva, rajtuk színes ákombákomok. Olvasott. Az angyal belekukkantott a könyvbe, majd udvariasan, halkan kérdezett: Próféciák? A lány felröhögött, inkább Lukréciák, de mi köze hozzá? Átdobta egymáson lábait és undorral elfordult. A szomszéd asztalnál idősödő férfi ivott valami sörfélét. Belebüfögött a pohárba és monoton hangon szidta a rendszert. Hogy segítsek? -kérdezte az angyal. Ha segíteni akarsz, adj egy ezrest, hogy belökjem a gépbe. Ha csak prédikálni húzd el a csíkot. Az angyalnak nem volt pénze, igazán a gépről sem volt fogalma, félrehúzódott. Srácok jöttek, félig piásan, nagy hanggal. Mi ez a bazi nagy szél? Kérdezték. Még leszaggatja a gatyánkat aztán kinnmarad a tökünk. Röhögtek, lehevertek. A szemrevaló pincérlány hozta a söröket. Véletlenül az egyik homlokához hozzáért a melle, vagy a melltartója? Anyukám szólt a srác, vigyázz, hogy a szilikonod fel ne sértse a homlokomat. Jót röhögött. A bárszéken ülő munkásruhás férfi szorgalmasan vedelte a feleseket, míg nem kitört belőle az ősztermészet. Meglátta az angyalt a széken gubbasztva, elkezdte cikizni: Te milyen madár vagy angyalkám? Mivel feleletet nem kapott, újra kérdezte. A csend visítóvá erősödött és leült az angyal széke mellé. Vészjósló csend volt. A pincérlány próbálta menteni a menthetőt. Elég legyen már Zsolti - mondta, nem látod, hogy milyen szerencsétlen. Addigra már elindult a pohár, a levegőben kunkort vett és hozzácsapódott az asztalhoz. Az angyal összekuporodott, bebújt az asztal alá és bánatosan szipogott. Zsolti, a maga felsőbbrendűségével körbenézett és learatta a sikereket, hogy elbánt ezzel a tudom is én milyen madárral. Szerencsére újabb szél kerekedett, kivágta az ajtót. Hirtelen egy valószínűtlenül légies, földig érő kabátot viselő, mezitlábas férfi jelent meg. Kigombolta a kabátját, finom mozdulatokkal elhelyezte az angyalt a kabát alatt. Méltóságteljes léptekkel távozott. Talán szakálla is volt, de fürtös tincsei biztosan.

Dolinay Tamás

RECEPT • RECEPT • RECEPT • RECEPT • RECEPT • RECEPT

Karácsonyi kalácskoszorú

Hozzávalók:
20 dkg finomliszt, 15 dkg rétesliszt, 8 dkg cukor (helyette használhatunk mézet), 8 dkg margarin, 2,6 dl langyos tej, 2 dkg élesztő, 6 dkg mazsola, őrölt fahéj, reszelt (bio) narancshéj, fél kiskanál só

1 dl langyos, cukros tejben felfuttatjuk az élesztőt. A liszteket a maradék tejjel, cukorral, a felfuttatott élesztővel, csipet sóval, őrölt fahéjjal és reszelt narancshéjjal ízesítve jól összedolgozzuk. Az olvasztott vajjal hólyagosra bedagasztjuk, miközben belegyúrjuk a mazsolát is. Konyharuhával letakarva langyos helyen megkelesztjük, majd három egyenlő részre osztjuk. Enyhén lisztezett deszkán egyenként vékony rudakká sodorjuk-nyújtjuk ezeket a cipókat, majd hármas copfonással koszorú alakúra befonjuk. Enyhén kivajazott, lisztezett tepsire tesszük, és tejjel vagy tejszínnel bekenjük. Langyos helyen kb. 35 percig kelesztjük, majd ismét megkenjük. 200 fokos előmelegített sütőben 35 percig sütjük. A sütőből kivéve vizes ecsettel lekenjük, hogy szép fénye legyen.

Vega töltött káposzta

Hozzávalók:
50 dkg savanyúkáposzta
8 közép nagyságú káposztalevél, 30 dkg barnarizs, 30 dkg szójagranulátum, 12 dkg reszelt vöröshagyma, 1 fokhagyma, olaj, 1 kk. pirospaprika, só, borsika, vagdalthús-fűszerkeverék, tejföl

A barnarizst előző este beáztatjuk, majd megfőzzük. A szójagranulátumot sűrű, fűszeres vízben, szintén egy éjszakára beáztatjuk. Másnap a szójagranulátumról leöntjük, majd kinyomkodjuk a levet. Összekeverjük 8 dkg pirított reszelt hagymával, fűszerekkel és a rizzsel. A káposztalevelekbe csavarjuk henger alakúra, a levelek két végét visszadugjuk, hogy a töltelék szorosan megálljon benne és ne főjjön szét. Ezután egy sor savanyú káposztát teszünk egy edénybe, s erre rátesszük a töltelékeket, majd azt ismét egy sor káposztával fedjük. Ekkor annyi vízzel engedjük fel, hogy a tölteléket elfedje. A forrástól számított 15-20 percig főzzük. Olajon barnalisztet pirítunk, belevagdalunk 4 dkg vöröshagymát, 1 gerezd fokhagymát, majd ha mindez megpirult, hozzáadjuk a paprikát és elkeverjük.

Múltunk tárháza - 140 éve alapították a megye múzeumát

December 1., a Jósa András Múzeum Napja

Ünnepeltünk és emlékeztünk. 2008. december 1-jén a Megyeháza dísztermében emlékeztünk meg arról a nagyszerű eseményről, hogy 140 évvel ezelőtt, 1868. december 1-jén báró Vécsey Józsefnek, Szabolcs vármegye akkori főispánjának lakásán megalakult a Szabolcs vármegyei Régészeti Egyesület, a mai múzeum elődje. Büszkén nézhettünk vissza! 1868. december 1-jén két szekrény báró Vécsey József főispán szobájában, a kállói Megyeházán - ez volt az induló múzeum. 1918-ban, az alapító halálakor már Európahírű bronzkori és honfoglalás kori gyűjteménnyel a nyíregyházi Megyeházán, s már látogatható körülmények között találjuk a 7000 műtárgyat őrző múzeumot. Ma pedig ott, ahová valamikor dr. Jósa András a vármegyei kultúrpalotát álmodta az egykori Károlyi- (ma Benczúr) tér és a Széchenyi utca sarkán, osztályokba szervezve, különféle gyűjteményekben közel félmillió tárgyat őrzünk és időről-időre be is mutatjuk azokat a nagyközönségnek.

Kegyelettel emlékezünk meg arról, hogy 90 éve, 1918. szeptember 6-án hunyt el a múzeumalapító, dr. Jósa András.

Arról sem feledkeztünk el, hogy 1968-ban először, s a mai napig folyamatosan (néha persze több évet egybehúzva) jelent meg a múzeum Évkönyve.

Egyik dátum sem az igazi, a kerek, a nagy évforduló, de arra mindenképpen jó, hogy megálljunk, számot vessünk, s kezdjünk készülni a 150. illetve a 100. jubileumra.

A megyeházi ünnepségen Tasnádi Csaba, a Móricz Zsigmond Színház igazgatója olvasta fel Krúdy Gyula: A nyíri pajkos írását. Ez a kitűnő kis glossza pár nappal Jósa bácsi halála után, az ő emléke előtt tisztelegve jelent meg a város akkori napilapjában, a Nyírvidékben.

A köszöntők sorát Seszták Oszkár, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye közgyűlésének elnöke nyitotta meg, méltatva e hármas évforduló fontosságát a megyei múzeum életében. Dr. Hatházi Gábor, az Oktatási és Kulturális Minisztérium kulturális főtanácsadója az elmúlt két évben a múzeum belső rekonstrukcióját, majd a minisztérium ALFA pályázatából megvalósult új állandó kiállításokat üdvözölte. Dr. Pikó Károly, a megyei önkormányzat Jósa András Oktató Kórházának főigazgató-főorvosa Jósa András életének, életművének napjainkig tartó, előremutató hatásait méltatta.

A köszöntők után dr. Trogmayer Ottó, a Csongrád megyei Múzeumok Igazgatóságának nyugalmazott igazgatója hozta el az idén 125 éves szegedi múzeum üdvözletét "kedves bátyjához", a Jósa András Múzeumhoz, majd dr. Németh Péter, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Múzeumok Igazgatóságának nyugalmazott igazgatója "vesézte ki" a jubileumi, az 50. évfolyamába lépett múzeumi Évkönyv cikkeit és szerzőit.

A megyeházi ünnepség után a nagyszámú érdeklődő közönség az Északi temetőbe vonult ki, ahol dr. Bene János, megyei múzeumigazgató rövid megemlékezésben szólt arról, hogy Jósa Andrást, végakarata szerint szeretett múzeumából temették el és sírja felé két nyírfát ültettek. A sírt a kórházzal együtt ápoljuk, az egyik elpusztult nyírfát pótoltuk, hogy a múzeumnak és a kórháznak is nevet adó csodálatos ember végakarata ne sérüljön. A temetőben Seszták Oszkár elnök úr, dr. Pikó Károly főigazgató úr és a megyei múzeum fiatal kollégái helyezték el a megemlékezés koszorúit.

Délután 2 órától a Jósa András Múzeumban kötetlen beszélgetésre gyűltek össze a múzeumügy iránt érdeklődők, a kórházban pedig kezdetét vette az ottani Jósa nap.

Dr. Bene János
megyei múzeumigazgató

Idén is segített a Lions Klub

A világ legnagyobb civil szervezete

A Lions Klubok Nemzetközi Szövetsége ma már a világ legnagyobb civil szervezete. A több mint 46.000 klub közel 1,2 millió tagja a világ 193 országát lefedi. A klubtagok idejüket, képességeiket és anyagi forrásaikat áldozzák arra, hogy adományokat gyűjtsenek jótékony célokra. A Lions Klubok Nemzetközi Szövetségének legfrissebb felméréséből kiderül, hogy a klubok hozzávetőlegesen 722 millió dollárt és 71 millió munkaórát adományoznak évente. Ez 34.000 ember teljes munkaidejével egyenlő! Az ENSZ és a WHO felkérésére a mozgalom egyik fő célja 1925 óta a látás megóvása és a látásukban korlátozott emberek segítése.

Alapelvek

A mozgalom alapelve:"Egyik klub sem tűzheti ki céljául tagjainak anyagi gyarapodását." A szövetség hivatalos jelszava: **"Szolgálunk" (We serve)**

Jelmondata:"Szabadság, Intelligencia, Nemzetünk biztonsága" (**L**iberty, **I**ntelligence, **O**ur **N**ation's **S**afety = LIONS)

A Szövetség emblémája:

A jelenleg használatos Lions emblémát a Szövetség 1919. évi Közgyűlése fogadta el. Az embléma: kör alakú bíborvörös (vagy kék) mezőben álló arany L betű. A mezőt körbefogó arany keretben kétoldalt egy-egy kifelé tekintő oroszlánfej profilnézetben, s a keretben felül

„Jól csak a szívével lát az ember..."
(Saint-Exupéry)

Lions, alul International felirat olvasható. A múltba és a jövőbe tekintő oroszlánfejek az örökül hagyott kiváló eredmények felett érzett jogos büszkeséget jelképezik.

Lions klubok Magyarországon

A magyarországi Lions klubok jószolgálati tevékenysége igen szerteágazó. Évente 150-200 millió forintnyi adományt juttatnak a rászorulóknak a különböző programokon keresztül. Tevékenységük fő iránya a megelőzhető, illetve visszafordítható vakság és az ehhez vezető betegségek elleni küzdelem. Támogatják a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségét, a Vakok Állami Intézetét, valamint Debrecenben működtetik a Lions Szemészeti Intézetet, ahol szaruhártya-műtéteket végeznek térítésmentesen a rossz anyagi körülmények között élő betegeken. Emellett természetesen minden rászoruló emberek segítenek: gyerekeknek, mozgássérülteknek, öregek otthonában élőknek, szegény, de tehetséges diákoknak, halláskárosultaknak. Pécsett például saját költségen alakítottak át egy régi épületet szülőszállássá, ahol a klinikán kezelt daganatos gyermekek szülei ingyenesen lakhatnak.

A Szövetség fő akciói:

A Szövetség jelenlegi legnagyobb horderejű nemzetközi jótékonysági kötelezettségvállalását a Lions tagoknak a vakság elleni küzdelmét megtestesítő Sight First II. program jelenti. E program azt a nem csekély célt tűzte maga elé, hogy nemzetközi szinten is küzdelmet folytasson a megelőzhető vagy még visszafordítható vakság, illetve az ehhez vezető betegségek ellen.

Mi a férjemmel, Bárány Istvánnal, abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy alapító tagjai lehettünk 2001.-ben a nyíregyházi első Lions klubnak. Nagyon értékes emberek társaságában tudtunk dolgozni a fenti célokért, és részesei lehettünk annak a jótékonysági munkának, melynek révén minden évben a Lions bál bevételéből a kórház szemészeti rendelője számára műszerfejlesztésre adományokat tudtunk juttatni, illetve múlt év karácsonyán osztályunk számára magnetotherapiás készülék vásárlásában is segítségünkre volt a klub. Így Karácsony közeledtével, az adventi várakozás idején különösen szívet melengető érzés, hogy ebben az évben is tudtunk segíteni a rászorulókon. Az egészségügyben dolgozók mindnyájan, nap mint nap tesszük a dolgunkat és végezzük a jótékonysági feladatokat, de úgy gondolom a klub munkája sokunk számára egy szervezett keretet és segítséget tud adni, hogy betegeink, munkatársaink és gyermekeink érdekében a fenti programban részt tudjunk vállalni. Ezen gondolatok jegyében szeretettel vár mindenkit a klub rendezvényein és kívánom, hogy mindannyiunk Karácsonyát az együtt érző és segítő szeretet energiái ragyogják be.

Dr. Szabó Éva
Ortopéd-Sebész Főorvosnő

KÓR-HÁZUNK

•

A SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT JÓSA ANDRÁS OKTATÓ KÓRHÁZ LAPJA

•

Felelős kiadó:
Dr. Pikó Károly
főigazgató

•

Főszerkesztő:
Dr. Dolinay Tamás

•

A szerkesztőbizottság:
Bugya István
Jakabné Harcsa Erzsébet
Szabó Tibor
Kupi Ildikó

•

A szerkesztőség munkatársai:
Bakosné Mikula Edit
Gyarmati Ágnes
Nagy Viktória

•

Szerkesztő:
Kovács Mariann
kovacs.mariann@yahoo.com

•

Fotó:
Racskó Tibor

•

Tervezés, nyomdai kivitelezés:
Tatár Róbert
reklámgrafikus
Mobil: (70) 381-6672
robitatar@yahoo.com

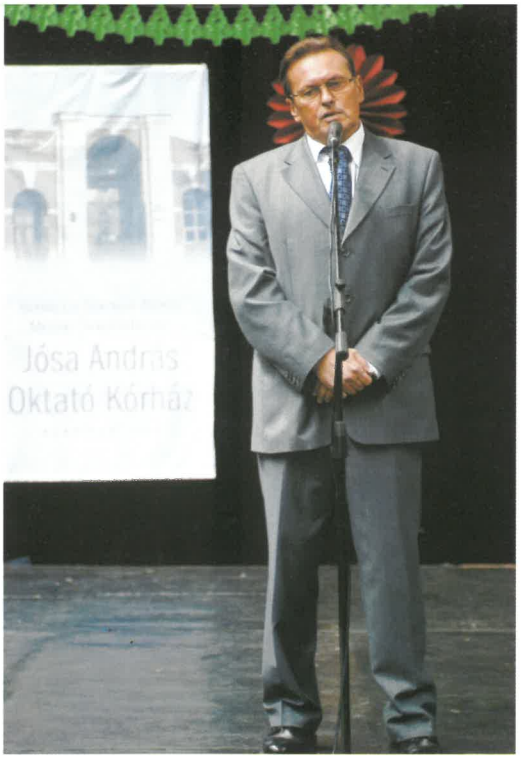
•

Ingyenes kiadvány. Megjelenik kéthavonta 1.500 példányban.

•

A szerkesztőség címe:
4400 Nyíregyháza, Szent István u. 68.
Tel.: (42) 465-666

Jósa Gyermek Karácsony

MEGÉRKEZETT
Joulupukki

